

**Koop eens een
residentie**

p. 3

**Op een dag vind je de job
van je leven, maar hoe?**

p. 5

**Goud voor hoofdmonitor
Sportkot**

p. 11

KU LEUVEN HEEFT MEER DAN OOIET INTERNATIONALE AMBITIES

Klein Leuven, Groot Europa

Te gemeenschappelijke onderwijsruimte in Europa is geen utopisch toekomstbeeld meer, maar een harde realiteit. Overheden hebben moeite om bij te benen, terwijl universiteiten volop inspelen op de nieuwe ontwikkelingen. Het hoger onderwijs in Vlaanderen staat daarom voor verschillende uitdagingen.

In Salamanca (Spanje) was het eind maart verzamelen geblazen voor een belangrijke werkkonferentie als voorbereiding op de belangrijke Europese onderwijstop die volgende maand plaatsvindt in Praag. Daar wordt een stand van zaken opgemaakt van het Bolognaproces en worden nieuwe krijtlijnen uitgetekend. Het hoger onderwijs beraadde zich in een aantal workshops over de te volgen strategie. Ook studentenvertegenwoordigers en Europese kabinetsleden namen deel aan de besprekingen. Opvallend was dat de studenten vaak het hoogste woord voerden. Of deze trend zich ook zal verderzetten in de besluitvorming, is onzeker.

Radikale bijstellingen van de Bologna-principes zitten er niet aan te komen. Vooral rond de noodzaak van een uitgebreide kwaliteitszorg werd er een consensus bereikt. Dit is immers ook een voorwaarde om tot een degelijk systeem van akkreditering te komen. De waarde van de conferentie van Salamanca lag ook eerder in het feit dat voor het eerst zo veel vertegenwoordigers van de instellingen samen vergaderden. Rector Oosterlinck zag naar eigen zeggen nog nooit zo veel collega's bij elkaar. Het Europese onderwijslandschap was ten minste al in de geesten van veel deelnemers een verworvenheid.

UNIVERSITEITJES

De samenkomst in Salamanca werd eveneens aangegrepen door de Europese rectoren om een nieuwe koepel op te richten. De *European Association of Universities* (EAU) is een samensmelting van twee organisaties. De ene verzamelde de rectorenkonferenties, zoals onze Vlaamse Interuniversitaire Raad (Vlir); de andere was meer een vereniging van individuele rectoren en universiteiten. In deze laatste maakte Oosterlinck deel uit van de negenkoppige *board* of de raad van bestuur. Ook voor de EAU stelde hij zich kandidaat als bestuurslid. Met overweldigende meerderheid werd de Leuvense rector

In de zestienste eeuw speelden de Koerden hun land kwijt. Drie eeuwen later kregen ze het verbod om hun eigen taal te spreken en dat is tot op de dag van vandaag het geval. Ondertussen tracht Turkije op kousevoeten de Europese Unie binnen te sluipen. Een groep jongeren brachten negen dagen door in Turks Koerdistan en zagen achterdocht, scherpshutter en een blijvende sympathie voor de PKK. Dossier Koerdistan: pagina's 7 tot en met 9.

foto Nick Hannes

verkozen voor deze prestigefunctie.

Deze verkiezing is een mooie pluim voor onze Alma Mater. Toch is niet iedereen tevreden. Volgens hardnekkige geruchten heeft de verkiezing van Oosterlinck kwaad bloed gezet in het vrijzinnige milieu. Ook Marcel Crochet, de rector van Louvain-la-Neuve, heeft een functie binnen de EAU, zodat het lijkt alsof universitair onderwijs in België zich tot het katholieke Leuven beperkt. Oosterlinck vindt deze roddels spijtig en wijt het aan een gebrek aan informatie. Binnen Europa zouden die levensbeschouwelijke verschillen immers nauwelijks spelen. Andere evenwichten zoals groot versus klein of humaan versus technisch worden wel in rekening genomen.

Het vrij verkeer van personen, goederen en diensten is de hoeksteen van de Europese integratie. Volgens Oosterlinck is het vrije verkeer van kennis nu de volgende stap, en niet alleen omdat dit de economie ten goede komt. Vlaanderen kent echter een zeer verscheiden hoger onderwijslandschap, mede beïnvloed door het onderscheid tussen vrije en officiële instellingen. Vanuit politiek-levensbeschouwelijk oogpunt en zelfs vanuit

een democratiseringsideaal zijn kleinere instellingen in Vlaanderen te verdedigen, maar hoe zullen deze universiteitjes en hogeschooltjes overleven in een onderwijsmarkt van miljoenen potentiële studenten?

De Vlaamse Regering maakt op dit ogenblik werk van een plan om het Vlaamse hoger onderwijs te optimaliseren. Er zouden een vijftal associaties van universiteiten en hogescholen worden opgericht, met een overkoepelende structuur. Deze plannen zitten nog in een beginstadium, maar de KU Leuven is overtuigd dat dit voordelen oplevert, zowel op financieel vlak als op het vlak van onderwijs. Het plan om deze associaties op territoriale basis te organiseren kan op minder begrip rekenen.

De KU Leuven laat zich dus niet vangen in een klein gebied, maar richt zijn blik ook op Europa. Daarom wordt er druk gewerkt aan transnationale netwerken van topuniversiteiten. In een Europese ruimte moeten universiteiten herkenbaar blijven en daarom zal de naam en faam opnieuw aan belang winnen. Oosterlinck: "Nu vraagt men aan een sollicitant 'wat hebt u gestudeerd?' en pas dan 'waar hebt u gestudeerd?'; in de toekomst

zal het andersom zijn."

Vanuit de Europese gedachte is het positief dat de louter nationale belangen worden overstegen om plaats te maken voor een concurrentiestrijd op hoog nivo. De overheid speelt hierin een cruciale rol. De nationale staten beschouwen het immers als hun plicht om betaalbaar en kwaliteitsvol onderwijs te verschaffen en zij blijven de voornaamste financierders. De vraag rest echter of ze die doelstellingen nog zal kunnen nastreven indien ze te maken krijgt met Europese onderwijsreuzen.

REUZEN

De Bolognategenstanders zien hier het grote gevaar. De nationale overheden verliezen hun controle over een van hun belangrijkste grondstoffen, het kapitaal aan menselijke kennis. Het bedrijfsleven zou de vraag én het aanbod bepalen. Volgens Oosterlinck loopt het allemaal zo'n vaart niet. Hij vergelijkt Europa met de Verenigde Staten en stelt dat Europa steeds een "sociaal gekorrigeerde" variant zal hebben omdat de basisprincipes van een democratisch onderwijs algemeen aanvaard zijn.

Thomas Leys

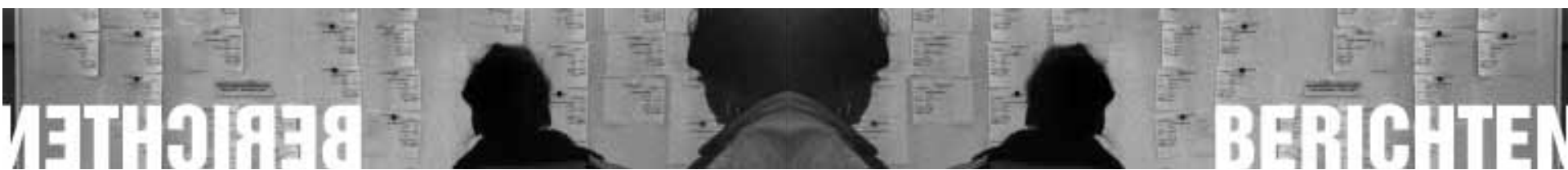
GROEP T

INGENIEURS MET VISIE

TECHNOLOGISCHE HOGESCHOOL LEUVEN

Carepa Vesalius • Vesaliusstraat 13 • 3000 Leuven • Telefoon: 0162/30 10 90 • Fax: 0162/30 10 40 • E-mail: groep-t@groep-t.be

Loko-Kringraad zoekt legionairs

Het legioen der dapperen dat volgend jaar aan het roer staat van Loko-Kringraad zoekt nog vrijwilligers om mee de barre tocht der democratisering aan te vatten. Samen met andere studenten werken aan een hoger onderwijs zonder drempels. Een hoger onderwijs tot stand brengen dat iedere jongere de kans geeft de studierichting waar hij als kleuter al van droomde aan te vangen. Dat is waar Kringraad aan werkt en nog medewerkers voor zoekt. Het menu voor de Algemene Vergadering van 27 april is als volgt samengesteld. Kringraad zoekt vier entoesiastelingen die een jaar lang de Leuvense studenten vertegenwoordigen op de Akademische Raad, het hoogste beleidsorgaan van de KU Leuven. Veel vergaderen en veel lobbyën met andere woorden. Beslist interessant met iemand als nonkel Dré aan de overkant.

Daarnaast zoekt Kringraad drie studenten die volgend jaar de Loko-kleuren willen verdedigen op de Kommissie Akademische Lerarenopleiding. Een dezer studenten heeft tevens de eer en het genoegen om te zetelen in het Akademisch Vormingsinstituut voor Leraren. Gelieve hier afzonderlijk voor te solliciteren.

En het venijn zit weermaals in de staart. VVS noemen we het beest, wat staat voor de Vlaamse Vereniging van Studenten. Ook voor dit orgaan, de Vlaamse overkoepelende koepel, zoeken we vertegenwoordigers. Twee studenten hebben de uitgelezen kans daar volgend jaar Loko-Kringraad te vertegenwoordigen. Voor alle geïnteresseerden is er één adres, één tijdstip: 's Meierstraat 5, vòòr woensdag 25 april om 18 uur. Meer info: 016/22.31.09 (permanentie op het buro tussen 14 en 18 uur).

Portulaca zoekt opnieuw

Op de Algemene Vergadering van Portulaca van 28 maart is er een kandidaat-vrijgestelde voor volgend jaar verkozen, maar die heeft zich omwille van administratieve redenen moeten terugtrekken. Daarom is er nu opnieuw een vakature voor een halftijdse betrekking als koördinator — "vrijgestelde" — van Portulaca en *The Voice* voor het academiejaar 2001-2002. De betrekking start op 1 augustus 2001.

Kandidaten moeten Nederlandstalig zijn, communicatief ingesteld, open, sociaal en taalvaardig (perfekt Engels). Ervaring in koördinatie is aanbevolen, net als kennis van het buitenlandse studentenmilieu van Leuven en/of ervaring in de studentenwereld. Ten slotte is een goede kennis van computer (tekstverwerking, website-onderhoud, publishing en dergelijke) belangrijk.

De taak van de koördinator van Portulaca bestaat in de eerste plaats uit de ondersteuning van projecten voor buitenlandse studenten. Daarnaast is er nog boekhouding en administratie, contacten met de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie, opvolging van verslagen enzovoort. De koördinator is een aanspreekpunt voor buitenlandse studenten en verzorgt de permanentie op kantoor. Tenslotte moet hij of zij enkele taken voor *The Voice* uitvoeren, voornamelijk administratie en boekhouding.

Interesse? Stuur een curriculum vitae en motivatiebrief in het Engels naar Portulaca, Vesaliusstraat 34, 3000 Leuven, uiterlijk vóór 18 april 2001, 17 uur. Op de volgende Algemene Vergadering van Portulaca (18 april, 20 uur, Pangaea) zal er beslist worden over de kandidaturen. Voor meer informatie kan je altijd mailen naar roel@portulaca.org.

Kultuurraad verkiest

Loko-Kultuurraad is de geleding van de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie (LOKO) die zich bezighoudt met kunst en cultuur. Kura is een forum van geïnteresseerden en vertegenwoordigers van alle fakulteitskringen, dat mee het (universitaire) cultuurbeleid wil bespreken en bepalen. Kultuurraad probeert de betrokkenheid tussen studenten en kunst/cultuur te vergroten en drempelverlagend te werken. Het beleid van Kultuurraad wordt bepaald op de Algemene Vergadering (AV). Deze vergadering staat open voor alle studenten. Het zijn echter wel enkel de kringvertegenwoordigers die over stemrecht beschikken. De komende weken worden op deze vergaderingen de voorzitter en koördinator van Kura voor het komende academiejaar verkozen.

Op de AV van 27 april wordt de koördinator verkozen. Het gaat om een halftijdse kracht met een bediendenkontraat van bepaalde duur. Van september tot en met juni wordt deze functie voor één vierde uitgebreid met de koördinatie van het vrijwilligerswerk van kunstencentrum STUC. De koördinator staat in voor administratieve en inhoudelijke ondersteuning van de activiteiten van Kultuurraad. Kandidaten voor deze functie dienen een curriculum vitae en een schriftelijke motivatie in bij Loko-Kultuurraad, E. Van Evenstraat 2d, 3000 Leuven. Dit ten laatste op 25 april om 17 uur.

De algemene vergaderingen van Kultuurraad vinden steeds plaats in het STUC (eerste verdieping) en vangen aan om 19 uur, tenzij er nog een andere Loko-vergadering plaatsvindt.

Wie meer info wil over functie of over Loko-Kultuurraad in het algemeen, kan steeds bellen op 016/23.67.73 (vragen naar Leen), mailen naar kura@stuc.kuleuven.ac.be.

Eerste vrijgestelde voor OSR

De Overkoepelende Studentenraad van de Katholieke Hogeschool Leuven (KH Leuven) neemt vanaf volgend jaar voor het eerst een vrijgestelde in dienst. Een vrijgestelde is een halftijds betaalde werkracht die gedurende maximaal drie jaar zorgt voor de ondersteuning en begeleiding van de leden van OSR. Verder heb je als vrijgestelde ook een belangrijke inhoudelijke inbreng. Zo dien je mogelijke problemen voor de studenten op te sporen en te signaleren en leg je dossiers aan over de thema's waar OSR rond werkt. Verder werk je mee aan de opleiding van nieuwe studentenvertegenwoordigers en help je bij de administratie.

Kandidaten hebben een diploma van een basisopleiding van één cyclus of behalen dit diploma op het einde van dit academiejaar. Je bent vertrouwd met de structuur en werking van de studentenparticipatie binnen de KHLeuven. Ervaring als lid van OSR of een Departementale Studentenraad is een pluspunt. Tot slot functioneer je goed in groep en ben je in staat om een kleine administratie in de hand te houden.

Geïnteresseerden sturen een gemotiveerde brief en curriculum vitae met de vermelding van het referentienummer *KHLeuven/ATP/2001-01* naar Fons Jordens, Algemeen Sekretaris, Katholieke Hogeschool Leuven, Abdij van 't Park 9, 3001 Heverlee. Voor bijkomende informatie kan je tevens contact opnemen met Fons Jordens op het nummer 016/39.62.30.

Zie ook artikel over het huishouden van OSR op pagina 6.

NSV reageert

Dinsdag 27 maart was het dan weer zo ver, Leuven stond op zijn kop. De reden daarvoor moet gezocht worden bij de ongeveer veertig (tegen)betogers die het niet konden verkroppen dat de Nationalistische StudentenVereniging te Leuven een zaaltje van de KU Leuven besproken had voor het geven van een lezing en een debat. Alleen al aan het kleine aantal (tegen)betogers te zien kunnen we stellen dat de meeste studenten de tegenbetoging 'onnozel' vonden.

De dagen voor het debat begon men nochtans al met operatie 'beschadiging van de NSV'. De NSV werden allerlei beschuldigingen toegeworpen gaande van gewelddadigheden tot, jawel, fascisme. Stel u voor. Om deze uit de lucht gegrepen aantijgingen te staven grijpt men dan maar terug op dingen die zagezegd zouden gebeurd zijn in de jaren '80. Met andere woorden feiten die men enerzijds niet kan bewijzen en waar anderzijds de huidige generatie NSV'ers niets mee te maken heeft.

Maar ook Veto doet mee en schrijft in haar redactioneel de NSV zich een meer vrouwvriendelijke houding heeft eigen gemaakt dan de eerste de beste vrouwenhater. Er zijn gewoon twee zuivere feiten die dit weerleggen: punt één hadden we vorig academiejaar een vrouwelijke preses en punt twee hebben we dit jaar meer meisjes dan jongens als leden. Veto verlaagt zich dus tot journalistieke kak en schrijft dingen die manifest onwaar en bovendien lasterlijk zijn. De NSV zal uitzoeken wat de juridische mogelijkheden hier tegen zijn.

Ook op het debat, dat openbaar was, verlaagden mensen die zichzelf tegenstander noemen van de NSV zich tot het meest onnozele gedrag. Zelfs een medewerkster van Veto deed hier aan mee en kwam het klein kind uit hangen. Van de zogenaamde tegenstanders heeft maar een meisje een fatsoenlijke vraag gesteld, dit is zielig. Er was zelfs iemand aanwezig met Turkse of Koerdische roots die de genocide op de Armeniërs ontkende, negationisme dus.

Als besluit kunnen we als NSV stellen dat we nog nooit zo'n lage en zwakke tegenstanders hebben gezien. Volgend jaar beter.

Maarten Van Dael, preses NSV

Grand Café La Royale
het eet-, praat- en leescafé
tegenover het station in Leuven

dagmenu en à la carte, snacks, ijsjes
en ... tapbieren en groentesappen, warm en
sterk en ... elke dag diverse (inter)nationale
dagbladen, tijdschriften en ...

(advertentie) elke dag open tot 1 uur 's nachts

Avontuurlijke Jongerenreizen (18 tot 30 jaar)

Trekkings en wandeltochten
ook met canyoning • alpinisme • kajak • mountainbike

- ver van het massatoerisme
- kleine groepen, Nederlandstalig begeleid door dynamische jongeren
- 20 bestemmingen in Europa, Marokko, Turkije, Nepal, India, Indonesië en Canada
- duidelijke all-in prijzen

Stap een andere wereld binnen

Voor gratis brochure: Anders Reizen - Refugiestraat 15, 3200 Diele
☎ 013/33 40 40 • Fax 013/37 16 08 • E-mail: info@andersreizen.be
www.andersreizen.be

Anders reizen

Weldoener met honderdtwintig miljoen gevraagd

Fen kot huren aan een redelijke prijs wordt met het jaar moeilijker. Op de Leuvense kamermarkt dient zich immers een nieuwe kamerschaarste aan. De Raad voor Studentenvoorzieningen van onze Alma Mater tracht te anticiperen en wil niet-gesubsidieerde koten aanbieden binnen zijn residenties.

Iets minder dan twintigduizend KU Leuven-studenten kwamen vorig jaar onder moeder's rokken vandaan en nestelden zich op koten in en rond Leuven. Als aanstormend student heb je in Leuven grosso modo drie woonmogelijkheden. Je kan terecht op de privemarkt, waar je voor een al dan niet redelijke prijs een al dan niet redelijke kamer kan huren. Daarnaast kan je ook kiezen voor een kamer op een residentie van de KU Leuven. Onze Alma Mater baat zowel niet-gesubsidieerde als gesubsidieerde residenties uit die respectievelijk beheerd worden door het Algemeen Beheer en de Raad voor Studentenvoorzieningen (RvS).

De RvS verhuurt jaarlijks zo een 2600 gesubsidieerde kamers met het oog op de democratisering van het hoger onderwijs. In de praktijk betekent dit dat RvS gesubsidieerde kamers toewijst aan diegenen die er meest nood aan hebben. Als je ouders jaarlijks minder dan twee miljoen frank verdienen, kom je in aanmerking voor een gesubsidieerde kamer. De prijs die je betaalt, hangt af van het inkomen van je ouders en varieert tussen de 2600 en 6100 frank per maand. Voor een private kamer tast je al snel veel dieper in de geldbeugel: gemiddeld 8200 frank.

VOETBALVELD

Opvallend daarbij is dat de prijs van een private kamer niet altijd in verhouding staat met de kwaliteit ervan. Uiteraard dienen alle kamers te voldoen aan het zogenaamde kamerdekreet. Zo moet je kamer een oppervlakte hebben van minstens twaalf vierkante meter en beschikken over een wastafel met — jawel — *stromend* water. Verder moet je kunnen genieten van echt daglicht en verse buitenlucht door middel van minstens één venster. Ook voldoende verwarming, aansluiting op een elektriciteitsnet en brandveiligheid zijn een evidentie. Een toilet deel je met maximum zes medestudenten, een douche met hoogstens tien. Verder moet je kunnen verpozen in een gemeenschappelijke ruimte waarin minstens anderhalve vierkante meter voor jou alleen gereserveerd is en kan je je rijwiel stallen in een degelijke fietsenberging.

Het moge duidelijk zijn dat het kamerdekreet slechts de minimale vereisten voor een studentenkamer vastlegt en dat binnen die grenzen plaats is voor zowel Spartaanse als super-de-luxe-kamers. De meeste studenten wensen dan ook een kamer die meer biedt dan het absolute basiskomfort; ze willen een eigen thuis. Je kot zal je thuis niet worden als het ingebed is in een mastodont van pakweg zo een driehonderd kamers, waarbij deze kamers worden verbonden door lange gangen met als enige verlichting een flikkerende TL-buis en je samen met je driehonderd kotgenoten moet koken en eten in een refter ter grootte van een voetbalveld. Als je doorheen de dunne wandjes van je kamer ook nog eens je buurman — bij voorkeur om vier uur 's morgens — zijn Swahili kan horen oefenen en hem niet eens durft te vertellen dat dit jou stoort omdat je hem eigenlijk totaal niet kent, is de lol er zeer snel af. Studenten hechten veel belang aan een goede wooncultuur: ze willen gezellige gemeenschappelijke ruimtes waar ze sociale contacten kunnen leggen, een milieu- en mobiliteitsbewuste woonomgeving, een veilig kot en een absoluut minimum aan geluidsoverlast.

De verwachtingen van een student op het vlak van woongelegenheden in Leuven zijn dus hoog gespannen. Toch worden

deze bijlange niet altijd ingevuld. Althans niet in het hedendaagse Leuven. Na zeven vette jaren ziet de RvS vanaf 1999 immers opnieuw een schaarste in de kamermarkt ontstaan. Een stijging van de gemiddelde huurprijs tot 8200 frank, een daling van het kameroverschot tot slechts 238 stuks en een stijgend aantal studenten dat moet uitwijken naar koten buiten Leuven en Heverlee, kondigen de magere jaren aan. Op dit ogenblik spreekt men nog van een relatieve schaarste: elke student vindt nog een onderkomen, maar velen moeten hierbij genoegen nemen met een kamer die niet aan hun eisen voldoet. Vooral studenten met specifieke noden — voornamelijk eerstejaars, buitenlandse gasten en studenten met een handicap — blijven meer en meer in de kou staan. In de komende jaren kunnen we volgens de RvS een absolute schaarste verwachten waarbij studenten in het algemeen moeilijker een kamer zullen vinden. De schaarste heeft verschillende oorzaken, waarbij de evolutie van de kapitaalmarkt en de immobielmarkt een belangrijke rol spelen. Ook de vorige coalitie in het Leuvense gemeentebestuur is volgens RvS niet helemaal vrij van schuld. Wie in Leuven een gewoon huis koopt om er studenten-koten in te vestigen, krijgt op het gemeentehuis maar al te vaak een njet. Tot slot

deden de bepalingen in het voornoemde kamerdekreet nogal wat verhuurders ervan afzien om nog langer kamers te verhuren.

Het Algemeen Beheer van de KU Leuven voegde de elementen 'kamerschaarste' en 'verwachtingen van studenten' samen en telde daarbij de stijgende kosten van het onderhoud en de modernisering van de residentiële gebouwen. Vervolgens werd er op de deur van RvS geklopt met de vraag of deze niet op de een of andere manier kon inspelen op de aankomende problemen. Het Algemeen Beheer stelde hierbij twee denkpistes voor. Enerzijds zouden er residenties van het Algemeen Beheer naar de RvS kunnen verhuizen, anderzijds zou men kunnen denken aan private investeerders — mecenasen — die de bouw van een nieuwe residentie zouden kunnen sponsoren. De RvS werkte daarop de *Architraaf* uit: het bevat een blauwdruk voor een kwaliteitsvolle studentenresidentie. Daarbij wordt veel aandacht besteed aan de verwachtingen en noden van studenten. Vervolgens lichtte RvS één belangrijke principiële vraag uit de

Architraaf: behoort het verhuren van niet-gesubsidieerde kamers in de residenties die onder RvS vallen tot de mogelijkheden?

MARKTREGULEREND

Om de budgettaire konsekventies van deze vraag in te schatten, maakte de RvS de oefening voor de bouw van een virtuele peda van honderd kamers. De totale kostprijs van zo een residentie zou rond de honderdtwintig miljoen frank schommelen. Indien men de kamers niet subsidieert en de kommersiële prijs van 9000 frank per kamer vraagt, heeft men een jaarlijkse inkomst van negen miljoen. De kosten voor personeel, onderhoud, belastingen en dergelijke zou rond de drieënhalf miljoen schommelen. Wat de nettowinst op vijfenhalf miljoen per jaar brengt en betekent dat de virtuele peda zichzelf op eenentwintig jaar tijd terugbetaalt. De extra kamers zorgen ook voor schaalvoordelen: hoe meer kamers je verhuurt, hoe goedkoper bijvoorbeeld het onderhoud per individuele kamer wordt.

Het voorstel beoogt tevens een marktregulerend effect. Door kwaliteitsvolle kamers te verhuren aan een redelijke prijs

dwing je private verhuurders om aan bepaalde kwaliteitseisen te voldoen en zelf hun prijzen te drukken. Bovendien kan RvS en meer bepaald de Huisvestingsdienst een overkoepelende rol gaan spelen voor het geheel van huisvesting in onze universiteitstad. Op termijn moet dat dan leiden tot een duidelijkere situatie voor de student, waarin hij of zij veel gemakkelijker zijn of haar weg vindt. Een laatste, maar daarom zeker niet minder belangrijk argument om niet-gesubsidieerde huisvesting aan te bieden binnen de residenties zijn de sociale voordelen van het wonen in een residentie. Peda's besteden immers extra aandacht aan de wooncultuur, de participatie van studenten, milieu en mobiliteit.

DUAAL

Het hele voorstel heeft echter ook een schaduwkant. Zo werkt het aanbieden van niet-betoelaagde koten geen financiële drempels weg, enkel een aantal kulturele. En dat behoort slechts zijdelings tot de doelstellingen van RvS. Daarbij komt dat de RvS in haar ijver om de grootste speler op de markt te worden het democratiseringsideaal wel eens terzijde zou kunnen schuiven. Het is ook niet gezegd dat de wooncultuur op een peda het hoogste goed is:

heel wat studenten gedijen beter op een privaat kot. Tot slot merken de initiatiefnemers fijntjes op dat residentiebeheer meestal het eerste slachtoffer is van besparingen binnen RvS. Huurprijzen opslaan is nu eenmaal een pak eenvoudiger dan iemand ontslaan. Het nieuwe systeem biedt dan ook extra mogelijkheden om te besparen.

BRON

Een bijkomend probleem vormt de spreiding van de niet-gesubsidieerde kamers. Wanneer men al deze kamers onderbrengt in een nieuwe peda, ontstaat het gevaar voor een duaal systeem. In dat systeem zouden studenten die de volle pot betalen op de meer moderne en mooiere kamers resideren, terwijl minder goeude studenten op oudere en minder comfortabele kamers zouden terecht komen. De spreiding van niet-gesubsidieerde kamers over verschillende peda's doet dan weer de vraag rijzen of al die kamers wel verhuurd raken aan een kommersiële prijs.

(foto archief)

Na alles gewikt en gewogen te hebben, besliste RvS twee weken geleden dan toch om de verhuur van niet-betoelaagde kamers principieel goed te keuren, zij het onder bepaalde voorwaarden. Het aantal gesubsidieerde kamers mag onder geen beding dalen en moet procentueel het grootste deel van de kamers blijven uitmaken die RvS verhuurt. De kamers die aan een kommersiële prijs worden verhuurd, mogen geen sociale gelden opsorpen, maar het lijkt de RvS dan ook weer niet aangevoelen om van deze kamers een bron van extra inkomsten te maken. De koten moeten enkel zichzelf terugbetalen en de huurprijs moet daarmee in verhouding staan. Prijsverhogingen kunnen enkel met een degelijke boekhoudkundige verantwoording en worden ruim op tijd aangekondigd. Tot slot spraken de leden van RvS zich uit voor een spreiding van de niet-gesubsidieerde kamers over de verschillende residenties.

De eigenlijke toepassing van de principiële beslissing om niet-betoelaagde kamers onder RvS te verhuren is allicht nog niet voor morgen. Het Algemeen Beheer liet echter al wel weten dat ze op middellange termijn de residentie Groenveld ter beschikking zou stellen van RvS. En indien er morgen een weldoener naar voren stapte met honderdtwintig miljoen te veel, zal RvS hem of haar met open armen ontvangen. Onder welbepaalde voorwaarden natuurlijk.

Loes Geuens

Als alle Departementale Studentenraden hetzelfde vragen

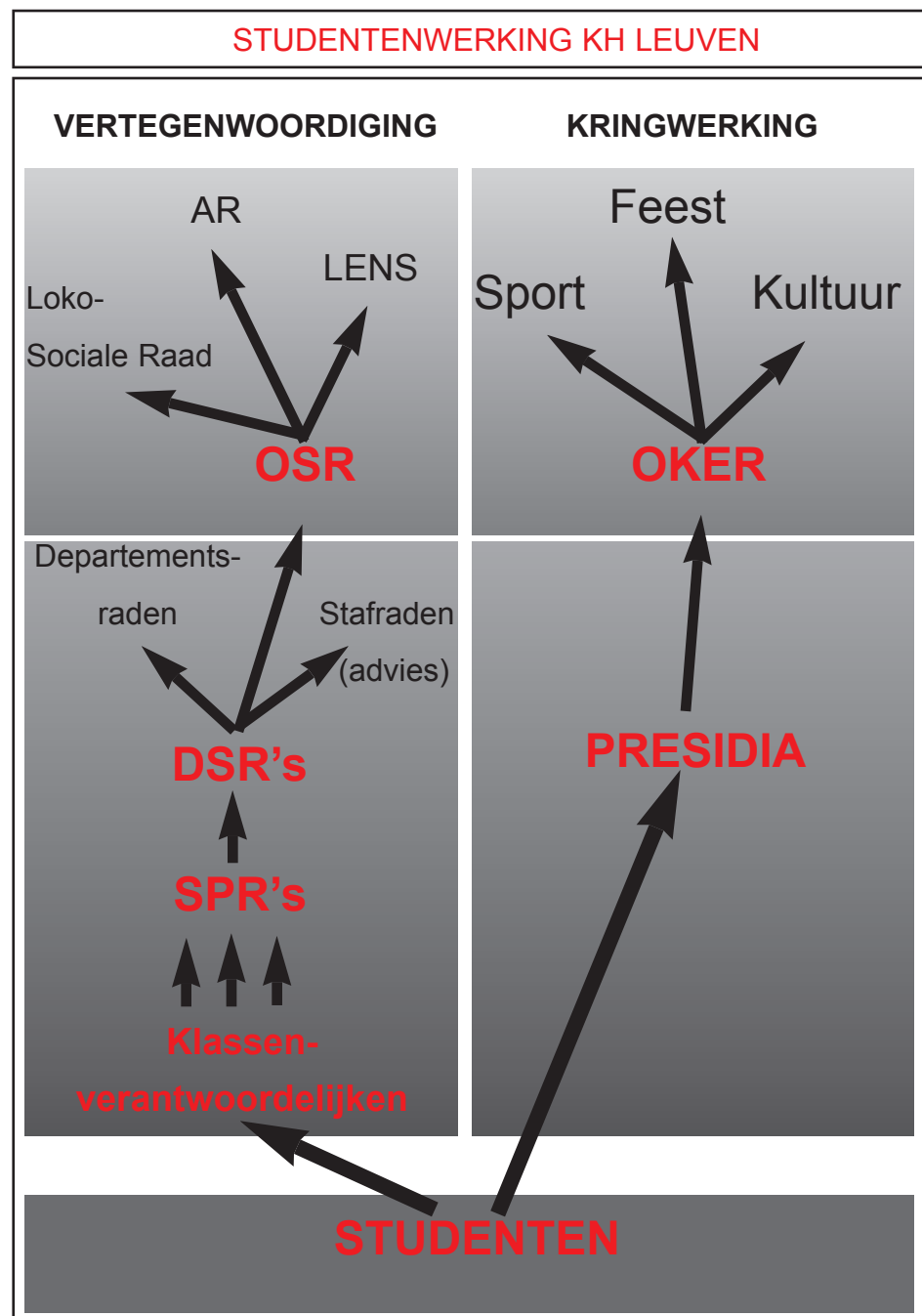
Febreekige informatiedoorstroming, een tekort aan studentenvertegenwoordigers en een manke structuur. Dat was zowat de beknopte samenvatting van de studentenwerking aan de Katholieke Hogeschool Leuven tot vorig jaar. Toen stak de Overkoepelende Studentenraad de studentenvertegenwoordiging aan de hogeschool in een gloednieuw, strak getailleerd, jasje. Ondertussen zijn we krap een jaar verder. Tijd om de balans op te maken dus.

De Katholieke Hogeschool Leuven (KHL) bestaat sinds de fusie van een aantal jaar geleden uit vijf departementen: Economische Hogeschool, Rega, Sociale Hogeschool, Verpleeg- en Vroedkunde en de Lerarenopleiding met afdelingen in Leuven en Diest. De studentenvertegenwoordiging volgde de fusie echter niet en bleef weinig georganiseerd. Tot de Overkoepelende StudentenRaad (OSR) eind vorig academiejaar een nota indiende bij de Akademische Raad van de KHL met daarin een gloednieuwe structuur voor de studentenvertegenwoordiging binnen de hogeschool. De Akademische Raad zag dat het goed was en keurde het voorstel op 3 mei 2000 goed.

FEEST

Binnen de nieuwe structuur zijn de taken duidelijk verdeeld. Enerzijds heb je de verschillende presidia van de departementen - respectievelijk De Kelten, Diana, George, Steil en Didactica. Deze staan in voor het ontspanningsleven van de student en organiseren sportieve, kulturele en feestelijke activiteiten. Aan de andere kant van het spectrum vinden we de Studentenparticipatieraden (SPR), waarin per departement klassenverantwoordelijken zetelen uit iedere studierichting en -jaar. Vanuit de SPR's worden er studenten verkozen voor de Departementale StudentenRaden (DSR), die de studenten per departement vertegenwoordigen en advies geven aan de Stafraad, waarin de directie en afdelingshoofden van het departement zetelen. Presidia en DSR's werken op departementsniveau en daarom is er ook gezorgd voor een overkoepeling: beiden worden respectievelijk overkoepeld door OkeR en de Overkoepelende Studentenraad (OSR). OSR stuurt dan weer vertegenwoordigers naar de Akademische Raad (AR) van KHL, het Leuven Network voor Sociale Voorzorgingen (Lens), de Sociale Raad van de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie (Loko) en de Vereniging voor Vlaamse Studenten (VVS).

Na een jaar werking groeit de nieuwe structuur langzaam uit de kinderschoenen, maar kinderziektes steken af en toe nog de kop op. Zo kan de samenwerking met OSR beter. "We weten van elkaar waar we mee bezig zijn omdat OSR nu zijn verslagen naar ons doorstuurt. Dit jaar was er echter slechts één persoon die vanuit de DSR's naar OSR ging en dat is echt te weinig, omdat je dan voor de volledige samenwerking afhankelijk bent van die ene persoon.", aldus Thomas Naveau, voorzitter van de DSR Lerarenopleiding. Ook de directie en de docenten moesten het afgelopen jaar nog wennen aan de idee van een georganiseerde studentenvertegenwoordiging binnen de KHL. Thomas: "Er is nogal wat te doen geweest rond het zogenaamde Alfa-plan binnen de Lerarenopleiding. De Stafraad werkte in dit plan een strategie uit om de student meer centraal te stellen in het studieproces zonder dat de studenten daarbij betrokken waren. Met onze DSR hebben we onmiddellijk gereageerd en de Stafraad heeft er nu toch mee ingestemd om ons

nauw te betrekken bij de verdere uitwerking van het plan."

Tot vorig jaar kampte de studentenvertegenwoordiging ook met een imago-probleem: weinig naam bekendheid onder de studenten en nog minder geïnteresseerden om een vertegenwoordigingsfunctie op zich te nemen. Die problemen lijken zich langzaam op te lossen. Een aantal DSR's doet inspanningen om hun studenten dichter bij de werking te betrekken, zoals de DSR Lerarenopleiding met hun infoblaadje *Dessertje* en een eigen website. Omdat de meeste opleidingen binnen de KHL driejarig zijn, is het vinden van studentenvertegenwoordigers niet altijd evident. In het eerste jaar is alles nieuw en tegen de tijd dat je je kandidaat kan stellen komen de examens er al aan, in het derde jaar staan stages en eindwerken in de weg. Toch wagen meer en meer studenten zich aan het vertegenwoordigerschap.

Een aantal departementen binnen KHL geven vertegenwoordigers in spe alvast een duwtje in de rug. Thomas: "Binnen de Lerarenopleiding kan je nu vrijgesteld worden voor het deel communicatieve vaardigheden van het vak Nederlands. De punten die je op dat deel krijgt, worden berekend op het gemiddelde van je punten voor de andere delen van het vak." De Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie (Loko) pleit traditioneel tegen elke vorm van verloning voor studentenwerking omdat men vreest dat studenten uit opportunisme een vertegenwoordigingsfunctie zullen opnemen. Bovendien komen studenten die zich op andere manieren engageren in de kou te staan. Thomas: "Bij ons leeft die discussie niet zo. Er zijn trouwens nogal wat studenten die de vrijstelling niet opnemen. Ikzelf bijvoorbeeld, want ik was gebuisd op Nederlandse spelling, waardoor mijn gemiddelde serieus naar beneden ging."

ADVISEREND

Logischerwijze zou de nieuwe structuur ook moeten leiden tot de behandeling van gemeenschappelijke thema's. Daar lijkt voorlopig nog niet al te veel van in huis gekomen. "Soms vraagt OSR wel onze mening over een overkoepelend thema, maar meestal behandelen wij specifieke problemen die zich binnen het departement stellen. Momenteel werken we wel allemaal samen rond ICT omdat er te weinig computers en printers zijn. We zijn nu bezig met het opstellen van een inventaris. Indien alle DSR's hetzelfde vragen, zal de KHL waarschijnlijk meer bereid zijn om een inspanning te doen," stelt Thomas.

Na krap een jaar werking lijkt de nieuwe structuur langzaam in zijn plooi te vallen. Er kunnen echter wel vragen gesteld worden bij het feit dat de OSR haar overkoepelende rol nauwelijks invult en er niet in slaagt om gemeenschappelijke thema's voor alle DSR's aan te reiken. Een andere valse noot in de hele structuur vormt de vaststelling dat de DSR's een bijna uitsluitend adviserende rol spelen in de besluitvorming. In de Stafraad van de departementen hebben studenten immers niks in de pap te brokken. Ook in het hoogste beslissingsorgaan van de hogeschool, de Akademische Raad, heeft slechts één student stemrecht. Toch doet de KHL inspanningen om de studentenwerking te bestendigen. Volgend jaar neemt ze immers een vrijgestelde of halftijdse werkracht in dienst om OSR inhoudelijk en administratief te ondersteunen. Ons dunkt dat ze die meer dan goed kunnen gebruiken.

Loes Geuens

Portulaca ELSAnet leidt je door de wereld

Portulaca, de geleding van de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie die zich bezighoudt met de buitenlandse studenten, heeft sinds kort een nieuw project ontwikkeld. In een databank op het internet worden gegevens verzameld over studeren in het buitenland. Studenten die een studieverblijf in het buitenland plannen, kunnen deze informatie konsulteren.

Meer en meer studenten gaan in het buitenland studeren. Een groot deel van de studenten ingeschreven aan de KU Leuven doet op dit moment zijn opleiding in het buitenland. Een mooie evolutie. Maar hoe kies je je bestemming? En vooral: hoe bereid je je optimaal voor?

Aan de ene kant zijn er de officiële *public relations* die de meeste universiteiten ondertussen wel opgezet hebben. Een in het oog springende website, blinkende brochures, elke universiteit heeft ze in huis. Ook je koördinator aan de KU Leuven vertelt meestal enkel de officiële versie: iedereen is mooi, alles is goed en de zon schijnt elke dag.

Maar uiteraard is er — helaas — ook een andere kant. Iedereen zal je vertellen dat een buitenlandse studie-ervaring niet te evenaren is, maar altijd zijn er wel zaken — klein of groot — die beter kunnen. Een professor Kunstgeschiedenis die liever geen buitenlandse studenten heeft in zijn lessen, duistere buurten maar wél met goedkope kamers in Marseille, bureaucraten op het stadhuis, de voorbeelden zijn ontelbaar. Een goede voorbereiding kan daaraan veel verhelpen. En daarvoor is er nu het *Portulaca Evaluation of Living and Studying Abroad network*, kortweg ELSAnet.

Portulaca ELSAnet is een nieuwe service die personen die in het buitenland studeerden of onderzoek deden, de kans geeft hun ervaringen over te dragen aan hun opvolgers. Enerzijds kunnen buitenlandse studenten in Leuven vertellen over hun accommodatie, lessen, ervaringen in de *Wink* enzovoort. Anderzijds kunnen Belgische studenten en onderzoekers die in het buitenland verbleven hetzelfde meegeven over de plaats waar zij geweest zijn. Zo helpen ze hun opvolgers om zich beter voor te bereiden.

Al wat er gevraagd wordt, is het invullen van een kort on-line formulier. Daarin kan je alles kwijt wat je wil. De bedoeling is dat je je persoonlijke indrukken en ervaringen neerschrijft, die informatie die je nergens anders kan vinden. In principe moet alles kunnen, maar persoonlijke aanvallen, scheldpartijen en dergelijke, worden wel uit het systeem verwijderd. Op het einde kan je — als je dat wenst — je e-mailadres achterlaten voor personen die nog meer details zouden willen. Binnen enkele seconden is de informatie beschikbaar. Je opvolgers zullen je dankbaar zijn!

(rs)

Je vindt ELSAnet op het volgende adres: <http://www.portul.student.kuleuven.ac.be/elsanet>

Hoe vind ik de job van mijn leven?

An de KU Leuven alleen al mogen zo'n vijfduizend studenten zich binnenkort de trotse bezitter van een universitair diploma noemen. Een groot gedeelte hiervan zal proberen om dit diploma te verzilveren op de arbeidsmarkt. In een periode van economische hoogconjunctuur lijkt dit geen onoverkomelijke opgave. Toch blijken er voor een aantal bevolkingsgroepen nog grote hindernissen te bestaan bij het zoeken naar werk.

In opdracht van Renaat Landuyt (SP), Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, voerde het Hoger Instituut voor de Arbeid van de KU Leuven (Hiva), een onderzoek uit naar het zoekgedrag van werkzoekenden in Vlaanderen. Dit gebeurde aan de hand van een mondelinge bevraging bij een representatieve steekproef van 547 werkzoekenden. De centrale onderzoeksvragen waren: hoe zoeken werkzoekenden? Heeft iedere werkzoekende gelijke toegang tot de verschillende kanalen? Welke hindernissen komen werkzoekenden tegen tijdens hun zoektocht naar werk?

Hoewel de werkgelegenheid de laatste jaren gestegen is, kampen zowel de vraag- als de aanbodzijde van de arbeidsmarkt nog met problemen. Enerzijds raken vakatures bij bedrijven vaak niet ingevuld. Anderzijds blijft er een 'restgroep' van werklozen die geen werk vinden. Het probleem ligt dus zichtbaar bij de afstemming van vraag en aanbod. Deze situatie zou verbeterd kunnen worden door een betere aansluiting tussen wervingskanalen, waarlangs bedrijven informatie over vakatures bekend maken, en zoekkanalen, gebruikt door de werkzoekende om deze informatie te achterhalen.

De Hiva-studie onderzocht de verschillende zoekkanalen in detail. Deze werden opgedeeld in drie categorieën: formele zoekkanalen (audiovisuele kanalen, geschreven kanalen, formele bemiddeling), informele zoekkanalen en spontaan solliciteren. Werkzoekenden beperken zich niet tot één zoekkanaal, maar gebruiken gemiddeld zes verschillende kanalen. Uit de bevraging bleek ook dat mannen intensiever zoekkanalen gebruiken dan vrouwen, en dat hoe ouder de werkzoekende is, hoe minder intensief hij/zij gebruik maakt van zoekkanalen.

KISS-BESTAND

Advertenties in de lokale pers vormen het meest gebruikte zoekkanaal (58 procent wekelijkse gebruikers). De nationale pers komt op de tweede plaats met 42 procent wekelijkse gebruikers. Het derde kanaal in het lijstje, de WIS-computer van de VDAB, is minder traditioneel, maar heeft toch een vaste plaats verworven bij de meest gebruikte kanalen. Ook andere diensten van de VDAB worden vrij frekwent gebruikt. Zo had één op drie werkzoekenden zijn of haar curriculum vitae ingevoerd in het KISS-bestand (Kandidaten Informatie- en Selectiesysteem), en in iets mindere mate maakt men gebruik van persoonlijke bemiddeling van de VDAB. Toch bleek een groot deel van de bevrageden deze diensten niet te kennen, en er dus ook geen gebruik van te maken. Het beter informeren van werkzoekenden over het dienstenpakket van de VDAB lijkt dan ook niet overbodig, zeker omdat deze diensten voor bedrijven vaak een belangrijk wervingskanaal zijn. Ook het toegankelijker maken van bepaalde diensten voor een aantal bevolkingsgroepen (vrouwen, ouderen, laaggeschoolden) lijkt een te overwegen aanbeveling.

De informele zoekkanalen komen op de vierde plaats: 11 procent van de zoekers sprak hiervoor geregeld familie, vrienden of kennissen aan. Op de vijfde plaats komen de uitzendkantoren. De grote meerderheid van hen die beroep deden op een interimkantoor, zei een interimjob echter te beschouwen als voorlopige oplossing tijdens hun zoektocht naar vast werk.

Uit het onderzoek blijkt dat het internet nog niet echt is ingeburgerd als zoekkanaal. Slechts een kwart van de werkzoekenden heeft ooit al via internet gezocht. Een opvallende konklusie van de Hivastudie is trouwens dat het internet nog niet zo wijd verspreid is als vaak wordt aangenomen. Maar liefst zestig procent van de bevragede werkzoekenden zegt op geen enkele manier toegang te hebben tot internet, zelfs niet bij kennissen of in de bibliotheek. Vooral hooggeschoolden beschikken thuis over internet (47 procent). Ook het verschil tussen allochtonen — 10 procent heeft thuis toegang tot internet — en autochtonen (28 procent) is opmerkelijk. Wie via internet zoekt, doet dit wel intensief: zowat één derde bezoekt wekelijks of dagelijks websites met vakatures. De meest bezochte sites zijn respectievelijk VDAB, Vacature en Job@.

SPONTAAN

Spontaan solliciteren is niet echt een veel gebruikte strategie. Voor werkgevers blijken spontane sollicitaties na advertenties wel het belangrijkste wervingskanaal te zijn. Spontane sollicitaties spelen bij alle vakatures van alle opleidingsnivo's een belangrijke rol. Hier laten werkzoekenden dan ook een belangrijke kans liggen.

De onderzoekers gingen ook per kanaal na of er verschillen waren in gebruik naar geslacht, leeftijd, origine, opleidingsnivo en werkloosheidsduur van de werkzoekenden. Mannen blijken meer gebruik te maken van internet en persoonlijke bemiddeling dan vrouwen. Ook vragen mannen vaker aan familie, vrienden of kennissen een goed woordje bij een werkgever. Tenslotte gaan mannen ook vaker spontaan langs bij werkgevers dan vrouwen. Oudere werkzoekenden zijn duidelijk nog niet allemaal vertrouwd met het gebruik van de computer. Ze zoeken significant minder dan jongere werkzoekenden naar vakatures op internet en op de WIS-computer. Ook schrijven oudere werkzoekenden minder spontane sollicitatiebrieven en gingen ze minder vaak spontaan langs bij een werkgever. De uitzendsector doet recent inspanningen voor bepaalde doelgroepen, bijvoorbeeld ouderen. We kunnen dus veronderstellen dat de drempel tot deze sector op termijn verlaagd zal worden.

Het scholingsnivo blijkt een belangrijke faktor te zijn voor het zoekgedrag. Langdurige werkloosheid gaat vaak samen met een laag scholingsnivo. Uit de analyses blijkt dat niet zozeer de langdurige werkloosheid maar vooral het lage scholingsnivo het gebruik van bepaalde kanalen beïnvloedt. Laaggeschoolden maken minder vaak gebruik van internet, horen minder vaak vakatures op de radio en plaatsen hun cv niet zo vaak in het KISS-bestand. Ze zoeken meer via

jobadvertenties in lokale en regionale kranten dan hooggeschoolden die op hun beurt meer de advertenties in de nationale pers raadplegen. Hooggeschoolden schrijven zich vaker in bij een wervings- en selectiebureau of zoeken werk via een school of opleidingsinstantie, terwijl laaggeschoolden zich eerder inschrijven bij een interimbureau of bij een Plaatselijk Werkgelegenheidsagentschap (PWA).

NETWERK

Hoewel de taal voor vele allochtonen een hindernis is bij het gebruik van de meeste zoekkanalen, wijkt hun zoekgedrag in weinig gevallen significant af van dat van de autochtone bevolking. Een aantal kanalen van formele bemiddeling wordt in verhouding meer gebruikt door allochtonen dan door autochtonen (interimbureau, persoonlijke begeleiding). Ook schakelen allochtonen hun sociaal netwerk meer in als zoekkanaal dan autochtonen. Dat is het geval voor rondvragen bij familie, vrienden en kennissen en het vragen van een goed woordje van deze mensen bij een werkgever. Mensen van allochtone afkomst gaan ook vaker spontaan langs bij een werkgever dan autochtonen.

Naast het gebruik van de verschillende zoekkanalen wilde het Hiva ook zicht krijgen op andere facetten van zoekgedrag (intensiteit, geldbesteding, deelname aan kansvergrotenende activiteiten), en of er hierin verschillen zijn tussen bepaalde groepen van werkzoekenden. Hiervoor vergeleken de arbeidswens van de werkzoekenden, de voorwaarden die gesteld worden aan de job en de hindernissen die men tegenkomt op de arbeidsmarkt. Het zoeken naar oplossingen voor deze hindernissen vormt volgens het Hiva een taak voor het beleid.

Hoewel vrouwen even snel een job willen vinden als mannen, is hun zoekgedrag meestal minder intensief. Dit hangt samen met een aantal hindernissen die vrouwen op hun zoektocht ondervinden. Vrouwen dragen in veel gevallen de verantwoordelijkheid voor het gezin. Vrouwen hechten dan ook meer belang aan regelmatige werkuren en een werkgever die zorgt

voor kinderopvang. Ook willen vrouwen vaker deeltijds werken dan mannen, en zijn ze minder vlug beschikbaar.

Ook oudere werkzoekenden geven aan dat ze vaak gekonfronteerd worden met hindernissen. Vaak speelt hun gezondheid hen parten: ouderen zijn minder bereid om zware fysieke inspanningen te leveren in hun job. Ze zoeken vaker een deeltijdse job en de loonvoorwaarden zijn voor hen belangrijker. Ook schatten ouderen hun kansen systematisch lager in dan jongeren en geraken hierdoor sneller ontmoedigd.

NEERKIJKEN

Allochtonen willen over het algemeen sneller aan het werk dan autochtonen. Toch

zoeken zij niet intenser naar werk dan autochtonen. Allereerst is er de hindernis van de taal: veel allochtonen spreken onvoldoende Nederlands. Volgens ongeveer de helft van de allochtonen nemen werkgevers ook weinig mensen van allochtone afkomst aan. Bovendien zeggen zij vaker dat zij enkel onzekere of kortdurende jobs kunnen krijgen en enkel jobs waar anderen op neerkijken. Deze beperkingen verminderen niet alleen de kans op werk maar ook de motivatie van allochtonen om werk te zoeken.

Laaggeschoolden stellen minder voorwaarden aan hun job, maar hebben toch met meer hindernissen te kampen. Zo vormt een slechte gezondheid bij laaggeschoolden vaker een hindernis. Daarnaast zijn ze vaker onzeker bij sollicitaties, en nemen werkgevers niet gemakkelijk iemand aan die lang ziek is geweest, invalide is of een strafblad heeft. Bovendien zeggen ook laaggeschoolden vaker dat zij enkel jobs kunnen krijgen waar anderen op neerkijken.

Wanneer men tenslotte langdurig en kortdurig werklozen gaat vergelijken, blijkt dat langdurig werklozen vaker passief zoeken en minder solliciteren. Ook hier speelt een minder goede gezondheid vaker een rol. De werkloosheidsduur op zich vormt ook al een hindernis, die nog groter is bij allochtonen. Door de lange werkloosheid treedt ongetwijfeld ook een zekere demotivatie op, waardoor men het op den duur opgeeft om actief te blijven zoeken.

Tijl Vereenoghe
foto: Steven Van den Eede

meer informatie op: www.kuleuven.ac.be/hiva

Te grote afstand tussen studenten en presidia

Presidiumverkiezingen zijn een jaarlijks weerkerende folklore: het is steeds leuk om zien hoe de verschillende ernstige ploegen en lolploegen dingen naar de gunst van het studentenpubliek, al dan niet gepaard gaande met zogenaamde penskermissen. Aan de fakulteit Letteren wordt er dit jaar echter minder gelachen. Verschillende kringen hebben de grootste moeite om studenten te vinden die de fakkel volgend jaar willen overnemen.

Gedurende het voorbije academiejaar viel het al op dat er binnen sommige kringen van Letteren interne problemen waren. Vooral binnen Historia en Germania was dit het geval. Bij Historia bijvoorbeeld nam Steven Vandewal vlak voor de kerstvakantie ontslag als preses. Aanleiding hiervoor was het ontslag van de twee vice-presessen uit onvrede met het gevoerde beleid. Na een aantal gesprekken nam Vandewal uiteindelijk zijn functie terug op. De goede sfeer binnen Historia behoorde echter tot het verleden. Ook het traditioneel goed draaiende Germania kende dit jaar een minder fraaie episode. Bert Pieters nam in januari ontslag als preses omwille van de konstante kritiek op zijn beleid, maar vooral ook wegens de zware persoonlijke aanvallen die hij te verwerken kreeg. In welke mate deze interne conflicten hebben bijgedragen tot de problemen die sommige kringen nu hebben, blijft de vraag.

SEMESTEREKSAMENS

Moelijkheden zijn er bijvoorbeeld bij Klio, de kring die de studenten klassieke filologie en oude geschiedenis verzamelt. Bij Klio komt er nooit een echte ploeg op bij de verkiezingen, maar worden de kandidaten per post verkozen. Een aantal posten staan voor volgend jaar nog leeg. Klio moet het volgend jaar stellen zonder preses en vice-preses en ook de posten sociaal en onderwijs oude geschiedenis zijn nog vakant. Volgens huidig preses Nathalie Clauwaert spelen hierbij verschillende factoren een rol. "Het is al een groot probleem dat de meest geëngageerde studenten die actief zijn in Klio vaak tijdens hun licentiejaren op Erasmus gaan." Een andere oorzaak die Clauwaert aanhaalt is het vaak gehoorde argument van de algemene mentaliteit die tegenwoordig leeft onder de studenten. "Zij zijn gewoon minder geëngageerd en geïnteresseerd in de studentenkringen". Wat ten slotte ook nog een zware hypoteek legt op de verdere werking van Klio zijn de semestereksamens die vanaf volgend jaar in voege treden. Ze zorgen er immers voor dat de studenten veel sneller in de boeken moeten duiken. Hierdoor schiet er veel minder tijd over

heeft op dit ogenblik geen preses of vice-presessen om het volgend academiejaar aan te vatten. Huidig preses Leen Lutters wist ons nog wel te vertellen dat aan het begin van het volgend academiejaar opnieuw verkiezingen worden uitgeschreven in de hoop dat de talrijke lege posten nog kunnen worden ingevuld. De redenen zijn legio. Lutters: "Ofwel haakten mogelijke kandidaten af omdat ze vonden dat ze te snel een beslissing moesten nemen in verband met hun mogelijke kandidatuur, ofwel bleven ze twijfelen. Er zijn ook voorbeelden van mogelijke kandidaten die afhaakten omdat ze zeker wilden slagen dit jaar en volgend jaar."

van tijd vanzelf wel een leegte gewaarworden. Het is dan aan die studenten om die leegte opnieuw op te vullen met het heroprichten van de verloren gegane kringen. Ik geloof dat dit dan ook zal gebeuren."

STEMMEN

Historia dan. Zoals al eerder gezegd, was de sfeer bij de historici dit jaar op sommige momenten allesbehalve sereen. Ook waren er geruchten dat niemand echt geïnteresseerd was om in het presidium te stappen. Redenen genoeg dus om ons licht eens op te steken bij Jeroen Maes, preses van Historia in het academiejaar 1999-2000.

(foto Steven Van den Eede)

Er zijn echter ook nog andere redenen aan te halen voor de problemen bij Eoos. Ook zij hebben het afgelopen jaar hun portie interne problemen gehad. Een vice-preses nam bijvoorbeeld al ontslag in november. Tenslotte is zich binnen Eoos ook

Met groot genoeg en tot onze verrassing wist hij ons echter te melden dat de pessimistische geruchten zwaar overdreven waren en dat er wel degelijk een volwaardige ploeg is opgestaan om de fakkel over te nemen. De verkiezingen bij Historia vinden plaats twee weken na de paasvakantie. Voor Historia dus geen problemen.

ARCHEOLOGEN

Alfa heeft op het eerste gezicht ook geen moeilijkheden. Alle functies zijn ingevuld op één na. De kursdienst is officieel onbemand. Maar de facto is er zelfs voor deze lege posten geen probleem. Er zijn weliswaar geen archeologen officieel aangesteld om deze functie te bekleden, maar in de praktijk zijn er al mensen die zich als vrijwilliger hebben opgegeven om de kursdienst het komende jaar draaiende te houden. Inderdaad alles peis en vree. Toch komen er ook een paar minder vrolijke klanken uit de mond van nieuw verkozen preses Raf Ribbens. "Het valt mij op dat er jaar na jaar minder mensen komen stemmen bij onze presidiumverkiezingen. Ik ben benieuwd hoe dat gaat evolueren."

Ook bij Musicologica heb je een situatie vergelijkbaar met die van Alfa. Voor vol-

gend jaar zijn alle functies bezet. De opkomst voor de presidiumverkiezingen was zeker meer dan voldoende. Zesenzestig procent van de stemgerechtigden zijn effectief komen stemmen. Als uittreidend preses mag je dan toch niet klagen. Jeroen Vanacker doet het nochtans wel. Zijn voornaamste zorg ligt bij het feit dat de nieuw verkozen preses en vice-preses alletwee hun eerste kandidatuur aan het bispen zijn. Het is dus allesbehalve zeker dat deze personen er volgend jaar nog zijn, moesten zij niet slagen. Ook de vaak gehoorde kritiek van het gebrek aan engagement hoor je bij Vanacker: "De werking van Musicologica komt meer en meer op de schouders te liggen van een groep mensen die kleiner en kleiner aan het worden is". Vanacker is behoorlijk pessimistisch over de onmiddellijke toekomst. Hij voegt er echter wel aan toe dat de huidige minder positieve situatie zeer snel kan omslaan.

OPVULLEN

Uiteraard zijn er aan de fakulteit Letteren ook kringen waar er geen problemen zijn met de opvolging. Neem nu bijvoorbeeld de grotere kringen Germania en Romania. Geen van beiden hebben problemen gehad bij het opvullen van de functies voor het volgende jaar en de ploegen die opkwamen, hebben het relatief gemakkelijk gehaald. Hoe verklaren de mensen van deze kringen dan de problemen met de andere kringen binnen de fakulteit? Volgens Bert Pieters, voormalig preses van Germania, ligt het probleem bij het feit dat de fakulteit Letteren te kampen heeft met een dalend studentenaantal. Dit betekent dus minder mensen die zich eventueel willen engageren in een studentenkring.

Biedt een grote kring voor alle richtingen van Letteren misschien een oplossing? Bert Pieters denkt van niet: "Praktisch gezien niet haalbaar". Wat wel tot de mogelijkheden behoort — en wat nu trouwens al gebeurt — is dat de kleinere kringen van Letteren op sommige punten, zoals de organisatie van een fuif, meer gaan samenwerken. Stijn Huybreghs, de huidige onderwijsverantwoordelijke van Romania sluit zich grotendeels aan bij Bert Pieters. "De kleinere kringen hebben gewoon niet voldoende vrijwilligers en de afstand tussen sommige presidia en de studenten is vaak te groot."

TREND

De studentenkringen zitten in een dipje, sommigen aan de fakulteit Letteren in ieder geval toch. Alleen maar aan Letteren? Hoogstwaarschijnlijk niet. De Leuvense studentenverenigingen beginnen steeds meer moeilijkheden te krijgen om hun werking draaiende te houden. Dit gaat er niet gemakkelijker op worden, zeker als je denkt aan de semestereksamens die er volgend academiejaar aankomen. Meer tijd voor het studeren, minder tijd voor ontspanning. Het is echter nog niet te laat om de negatieve trend om te buigen. Hierbij is het wel essentieel dat een studentenvereniging zijn studenten terug weet aan te spreken. Als zij daar in slagen is het waarschijnlijk overbodig om pessimistisch naar de toekomst te kijken. Uiteraard moet er ook een beetje goede wil zijn langs de kant van de studenten zelf. Niemand kan mensen verplichten om kringactiviteiten leuk te vinden. Studenten moeten echter wel beseffen dat ze met hun gebrek aan interesse en engagement bezig zijn om een belangrijk stuk van het Leuvense studentenleven te vernielen. Er is meer in een studentenleven dan studeren alleen.

Kristof D'Exelle

"Het is een groot probleem dat de meest geëngageerde studenten die actief zijn in Klio vaak tijdens hun licentiejaren op Erasmus gaan"

voor andere activiteiten, zoals actief zijn in een studentenvereniging.

GENERATIEWISSEL

De vlag van Eoos dekt vele ladingen. Studenten uit de studierichtingen slavistiek, japanologie, sinologie, arabistiek en oude nabije oosten bespeur je onder de leden. Met zoveel studierichtingen kan Eoos toch geen probleem hebben, hoor ik u al denken. Niets is echter minder waar. Eoos

een generatiewissel aan het voltrekken. Studenten die al jaren actief zijn binnen Eoos verdwijnen en worden vaak niet voldoende vervangen. Leen Lutters ziet de toekomst behoorlijk somber in. Zij gelooft dat sommige studentenverenigingen van Letteren de neerwaartse trend niet zullen kunnen ombuigen. Uiteindelijk zullen er waarschijnlijk een aantal kringen verdwijnen. Zij sluit deze bedenking wel af met een positieve noot. "Als die kringen verdwenen zijn, gaan de studenten na verloop

Een geschiedenis van bloedvergieten en onderdrukking

De strubbelingen in het Midden-Oosten zijn de laatste jaren niet meer uit het nieuws te houden. De mogelijke toetreding van Turkije tot de Europese Unie speelt daarin een niet te miskennen rol. Diskussiepunt in dit debat is vooral de vergedreven en continue schending van de mensenrechten op de zogenaamde Turkse dissidenten, de Koerden.

De Koerdische kwestie is geen recent fenomeen. De Koerden mogen met hun twintig miljoen dan wel — na Arabieren, Turken en Perzen — het vierde volk van West-Azië zijn, al sinds de zestiende eeuw hebben ze geen eigen land meer. Koerdistan is enkel een geografische benaming van de streek waar Koerden voorkomen, met name Zuidoost-Turkije, West-Iran, Noord-Irak en Noord-Syrië.

Tot het einde van de middeleeuwen was Koerdistan opgedeeld in onafhankelijke vorstendommen binnen de bestaande Moslimrijken. Het Perzische en het Turks-Ottomaanse Rijk bekampen elkaar voortdurend op het Koerdische gebied dat zich respectievelijk in het westen en het oosten van beide Rijken bevond. Het land diende als strijdperk en de opdeling die als een zwaard van Damocles boven de Koerdische hoofden hing, werd in 1639 in het *Verdrag van Tchildêran* bezegeld. De vorstendommen verliezen vanaf dan hun onafhankelijkheid en gaan volledig op in de twee grote West-Aziatische invloedssferen. Van Koerdistan is er vanaf dan geen sprake meer. Toch blijven de Koerden de komende eeuwen nog een belangrijke rol spelen in het Turks-Ottomaanse en Perzische sociaal-culturele en politieke leven.

VERGETELHEID

In de negentiende eeuw brokkelen de multinationale rijken af en maken ze plaats voor afzonderlijke, nationale staten. Net zoals andere volken uit het oosten en het westen zien de Koerden hun kans schoon en komen ze terug op voor hun nationale belangen. Tevergeefs echter. Als gevolg van zowel Russisch-Turkse als Perzisch-Turkse oorlogen, die steeds op Koerdisch grondgebied worden uitgevochten, breken er onder de Koerden woelige opstanden uit. Naar het einde van de eeuw toe wordt een Koerdische kavalerie in het leger van de Ottomaanse sultan opgenomen. Met het oog op valse beloften doen ze mee aan de slachting van tienduizenden Armeniërs. Hetzelfde leger drukt later de Koerdische opstanden bloedig de kop in.

De Koerdische kulturele beweging groeit in het begin van de twintigste eeuw in een zwaar versneld tempo en speelt zo een belangrijke rol in het ontwaken van het nationaal gevoel onder de Koerdische intelligentsia. In 1912 slaagt een groep studenten erin om een goed gestructureerde Koerdische partij uit de grond te stampen. Door het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog komt deze beweging echter al gauw in de vergetelheid terecht. Het zal duren tot het Interbellum tot er een nieuwe Koerdische politieke oppositie ontstaat. Ondertussen wil Turkije in haar strijd tegen de geallieerden van de Koerdische strijdkrachten profiteren. Hun weigering en het contact met de Engelsen wordt door de

(foto Nick Hannes)

Ottomaanse sultan beantwoord met een massale (Koerdische) volksverplaatsing naar zuiver Turkse gebieden. In deze verhuis worden zo'n zevenhonderdduizend Koerden vermoord. De Turken zetten hun kruistocht verder en starten de bloedige Armeense volkerenmoord. De participatie van sommige Koerdische leiders en hun mannen bezorgt de ganse Koerdische bevolking een slechte naam en bagatelliseert deels hun latere rechten in het Midden-Oosten.

In 1918 behalen de geallieerden de overwinning en het Ottomaanse Rijk stort in. Het Midden-Oosten wordt verdeeld onder Britten en Fransen. Mustafa Kemal

bijgenaamd Atatürk (de vader van de Turken) probeert ondertussen een nieuwe Turkse staat op te richten. De overige landen, zijnde Irak, Jordanië en Palestina, worden door de Britten gekoloniseerd, Syrië en Libanon vallen in Franse handen. In 1920 tekent de Volkerenbond het historische *Verdrag van Sèvres* waarin de Koerden een eigen staat toe-

gewezen krijgen. Ondanks het feit dat het verdrag enkel een aantal arme gebieden betreft — de petroleumrijke gronden waren reeds verdeeld onder de geallieerden — zal het nooit uitgevoerd worden. Het verdrag blijft dode letter en de Koerden beëindigen ook deze oorlog als de grote verliezer.

Voor de Koerden moet het ergste nog komen. Om Turkije uit handen te krijgen van de geallieerden tracht Atatürk de Koerden voor zich te winnen. Wanneer de Turken op de schouders van de Koerden daadwerkelijk de onafhankelijkheid behalen, laat hij ze onverwijld vallen. Onder druk van Atatürk en de Britten tekent men in 1923 het *Verdrag van Lausanne*. Het betekent het einde van alles wat de Koerden in

Sèvres werd toegestaan, zelfs het recht om hun eigen taal te spreken. In de komende jaren volgen interne opstanden die telkens bloedig neergeslagen worden. Turkije begrijpt dat het de Koerden niet alleen de baas kan en tekent eerst in 1937 en later in 1955 verdragen met Irak. Ze vormen de basis van een regionaal militair akkoord waarin de krachten gebundeld worden tegen de Koerden. Later treden ook Iran, Pakistan en zelfs Groot-Brittannië toe.

In 1978 wordt onder leiding van Abdullah Öcalan de Koerdische Arbeidspartij PKK opgericht, die een bloedige guerrilla-oorlog ontketent in het Zuid-Oosten van Turkije. Door het samenwerkingsverbond van Irak en Turkije komt het meermaals tot een treffen in Noord-Irak, met als gevolg tienduizenden (burger)slachtoffers. In 1980 vindt dan de beruchte militair-fascistische staatsgreep plaats. Met behulp van de Central Intelligence Agency (CIA) slagen een aantal Turkse generaals erin om de macht in Ankara omver te werpen. Vooral de Koerden moeten het ontgelden, de militanten worden beestachtig gefolterd of vermoord. Dankzij zowel nationale als internationale weerstand laat Turkije een zekere liberalisatie toe. Mishandelingen blijven achter gesloten deuren echter wel courante praktijken, ook de mensenjacht en het verbod om Koerdisch te schrijven of te lezen blijven bestaan.

GENERAALS

Hoewel in de komende jaren Turkije meer en meer het Europese pad bewandelt, verbetert de Koerdische situatie weinig of niet. Ogenschijnlijk wordt oppositie toegelaten, maar via allerlei omwegen en achterpoortjes slaagt de Turkse regering er telkens weer in hen uit het politieke forum te mijden. Wanneer Turkije in 1987 zich officieel kandidaat stelt voor de toetreding tot de Europese Unie bemerken we van Europese zijde een groeiende sociale interesse voor de minderheden in de Turkse republiek. De Eerste Golfoorlog (1980-1988) in Irak speelt daarin een zeer grote rol. Omwille van de Koerdische steun aan Iran valt Saddam Hoessein de Koerdische minderheid in Irak aan met chemische wapens. Een massale exodus naar Turkije volgt. Wanneer de

Koerden in de Tweede Golfoorlog (1991) opnieuw afgeslacht worden, vragen ze opnieuw in grote getale asiel aan. Ditmaal weigert Turkije de Koerden op te nemen, maar onder Amerikaanse leiding worden in het Turkse grensgebied opvangkampen ingericht. Door bemiddeling van de Verenigde Staten bestaat er in diezelfde streek nu ook een feitelijke Koerdische autonomie. Toch is het leven er erg onzeker: de economische boycot die Irak oplegde, ontleent hen elke kans tot degelijke voeding of medische verzorging.

VLEUGEL

Ondertussen proberen de Koerden zich in Turkije politiek sterk te maken. Dit loopt echter niet van een leien dakje. Parlementariërs worden lastiggevallen of opgepakt en partijen verboden of ontbonden. Deelname aan de verkiezingen wordt hen in '91 geweigerd, maar door de samenwerking met de Turkse sociaal-democraten slaagt de 'Arbeidspartij van het Volk' of HEP er toch in om verkozen te worden. Schaduwzijde is dat een groot deel van deze gekozenen later worden opgepakt op basis van het zogezegd verspreiden van 'separatistische propaganda'. Nog steeds ijveren nationale en internationale bewegingen voor hun vrijlating. In '94 herrijst de ondertussen verboden HEP in de nog steeds bestaande 'Partij van het volk der democratie' of HADEP. De Koerdische partij ondergaat echter wel een ware heksenjacht door de Turkse regering, die haar beschuldigt de politieke vleugel van de PKK te zijn.

Tot op de dag van vandaag maakt Turkije zich schuldig aan schending van de mensenrechten. Vooral de minderheden, waar de Koerden het sprekende voorbeeld van zijn, hebben te lijden onder het bloedige bewind. Door het feit dat de Turkse toetreding tot de Europese Unie steeds reëler lijkt te worden (zie pagina 8), neemt ook de internationale belangstelling toe. Verenigingen als Amnesty International en de Koördinatie "Stop de oorlog tegen de Koerdische bevolking" leveren daarin prachtig werk.

Bart Depestel

Niet slecht, maar ook niet goed

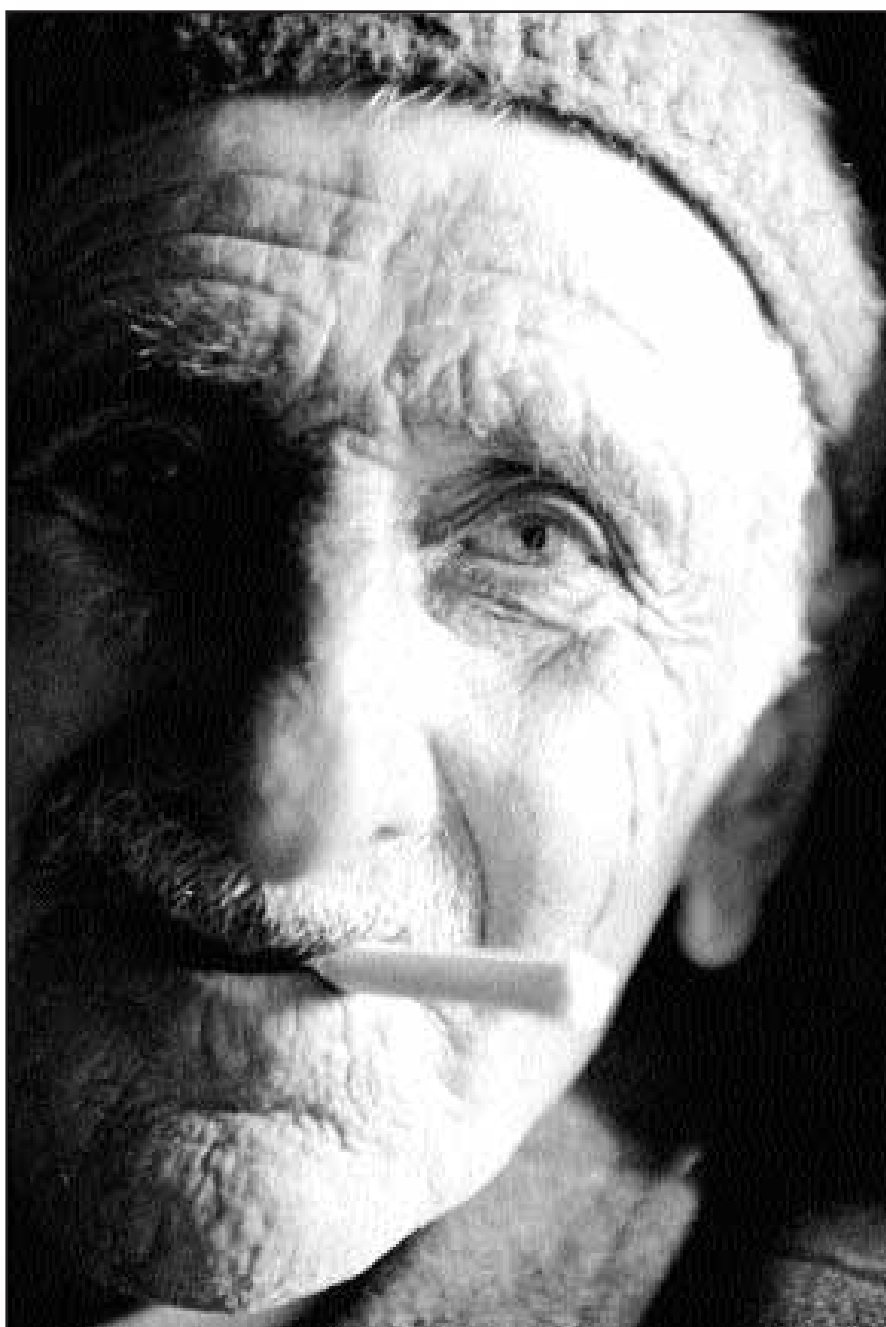
In haar zoektocht naar geografisch en economisch sterke kandidaat-lidstaten kon de Europese Unie niet anders dan stilstaan bij Turkije. Turkije, dat sinds december 1999 officieel kandidaat-lidstaat is, blijft echter niet onbesproken. Bewijs hiervan is het *National Program of Action*, het Turkse antwoord op de Europese eis naar hervormingen, ten einde hun volwaardig lidmaatschap voor te bereiden. Spijtig genoeg roept dit antwoord prangende vragen op.

De Europese Unie (EU) besliste in december 1999 tijdens de top van Helsinki om Turkije als dertiende kandidaat-lidstaat te aanvaarden. In navolging hiervan kondigde de Europese Commissie op 8 november 2000 het *Accession Partnership Document* aan waarin beschreven staat welke hervormingen Turkije dient door te voeren. Turkije faalt als kandidaat-lidstaat namelijk op economisch en politiek vlak om op korte termijn volwaardig lid van de EU te worden. In 1993 stelde de EU criteria op waaraan een kandidaat-lidstaat moet voldoen om in de Unie te kunnen worden opgenomen. Deze *criteria van Kopenhagen* eisen dat het land in kwestie een democratie is die de mensenrechten en minderheden respecteert en hen bovendien beschermt. De kandidaat-lidstaat moet ook een functionerende markteconomie hebben die in staat is om te concurreren. Verder moet het land verplichtingen kunnen vervullen die gepaard gaan met het lidmaatschap. Dit betreft zowel politieke, economische en monetaire plichten als het implementeren van EU-wetgeving.

HAMER

Om Turkije te begeleiden bij de nodige hervormingen heeft de Europese Commissie een *Accession Partnership Document* opgesteld. Het document hamerde vooral op de vraag naar een regeling voor onderwijs in de moedertaal. Het gebrek aan respect voor de kulturele eigenheid van de Koerden ligt aan de basis van de strijd tussen Turken en Koerden. Door de Koerden toe te staan om onderwijs in hun moedertaal te volgen, zou het konflikt kunnen gemilderd worden. De afschaffing van de doodstraf en vrijheid van meningsuiting staan eveneens op het verlanglijstje van Europa. Tot slot hecht de EU veel belang aan een ander statuut voor de Nationale Veiligheidsraad. Op dit moment heeft deze Nationale Veiligheidsraad officieel een grondwettelijke rol. Als taak ziet de EU echter meer een adviserende rol voor deze Nationale Veiligheidsraad weggelegd. Duidelijkheid werd dan ook gevraagd.

Het antwoord van Turkije, in de vorm van het *National Program of Action*, liet tot 20 maart 2001 op zich wachten. Bovendien zijn vele inhoudelijke pijnpunten omzeild of op de lange baan geschoven. Wat onderwijs in de moedertaal betreft, stelt het *National Program of Action* zelfs onomwonden dat "de officiële taal en de taal waarin er onderwezen wordt in de Turkse Republiek Turks is. Dit betekent niet dat andere talen en dialecten verboden zijn voor

Turkse burgers in het dagelijkse leven. Echter, deze vrijheid mag niet misbruikt worden voor separatistische en afscheidingsbewegingen." De termen 'Koerdisch' of 'onderwijs in de moedertaal' worden zelfs niet vermeld. Zonder veel woorden te gebruiken, vervaagt Turkije op deze manier de kulturele eigenheid van de Koerden. De taal wordt afgedaan als een dialect dat daarenboven nog een delicaat statuut kent doordat de Turkse regering er nog steeds van overtuigd is dat de Koerden willen afscheiden. Een mening die te betwisten valt aangezien de meest recente cijfers aangeven dat in Turks Koerdistan slechts tien procent van de bevolking autonomie wenst.

Wat de afschaffing van de doodstraf betreft, geeft het *National Program of Action* geen uitsluitel. Meer dan de garantie dat de kwestie op middellange termijn zal behandeld worden, staat niet neergeschreven. Diezelfde onduidelijke visie en termijn worden eveneens gegeven bij de vraag naar de omvorming van de Nationale Veiligheidsraad. Misschien nog een laatste voorbeeld: vrijheid van meningsuiting kreeg van

de EU hoge prioriteit. Turkije is dan ook bereid om hier aan te werken, mits de bemerking dat "de waarden die deze vrijheid moet garanderen niet geschaad zullen worden". Benieuwd wat de concrete invulling hiervan zal zijn.

Turkije moet dus - ondanks het *National Program of Action* - naar Westerse maatstaven nog steeds werken aan belangrijke hiaten. De vraag is in welke mate dit een kwestie is van slechte wil. Feit blijft dat de aanpassing aan het *Accession Partnership Document* minimum 89 nieuwe wetten en 98 amendementen en een herziening van de grondwet vereist. Dit verklaart voor een stuk waarom punten als de afschaffing van de doodstraf op de middellange baan geschoven zijn. Wat het vooruitzicht op deze berg werk echter niet verklaart, is de onwil van de Turkse regering om duidelijke standpunten en visies weer te geven.

Het *National Program of Action* is een vrij uitgebreid document met een mooie inleiding waarin de Turkse regering lirisch het belang van het lidmaatschap omschrijft. De meesterlijke omzeilingen van de meest heikle punten op vlak van mensenrechten en minderheden contrasteren hier fel mee. Ondanks alles hebben diplomaten van EU-lidstaten in Turkije een matig entoesiasme getoond: "Not too negative, not too positive". Misschien is het de tijdsdruk die hen noopt tot een dergelijke middenvelds-keuze. Europees commissaris Günter Verheugen sprak op 8 november 2000 tijdens de voorstelling van het *Accession Partnership Document* over een afhandeling van het dossier (lees: toetreding tot de Unie) tegen eind 2002. Op dit ogenblik een niet echt realistische streefdatum als Turkije aan alle Europese verzuchtingen wil voldoen. De officiële reden voor deze snelle afhandeling is tweeledig. Huidig Europees commissaris Verheugen is volledig ingewerkt in het dossier. Langer wachten zou betekenen dat de onderhandelingen moeten worden verdergezet met een andere commissaris die niet zo sterk op de hoogte is van de bijzondere gevoeligheden van Turkije en zijn dossiers. Bovendien wil men dat de nieuwe lidstaten kunnen deelnemen aan de verkiezingen voor het Europees Parlement in 2004.

Deze officiële redenen zijn inderdaad het vermelden waard. Toch lijken ze geen afdoende motivatie om te verhelderen waarom Europa selectief omspringt met de criteria van Kopenhagen. De Europese Unie heeft een scenario opgesteld waarmee Turkije zich moet beredderen om een democratische rechtstaat te worden die economische veldslagen aankan. Vele van de aanwijzingen betreffen de fundamentele rechten van de mens. Maar wat als Turkije de vooropgestelde normen niet haalt of niet belangrijk genoeg vindt? Wat als de middellange termijn uitgerokken wordt tot een lange termijn of de eeuwigheid? Zekerheden zijn er niet, behalve dan dat Turkije op economisch en geograafisch vlak een land is dat de EU moeilijk links kan of wil laten liggen. Zonder aan dergelijke belangen af te doen, blijft de vraag naar de prioriteiten van de EU.

Marie-Anne Dedeurwaerdere
foto's Nick Hannes

“De PKK is het verleden, HADEP is de toekomst”

‘Stop de oorlog tegen het Koerdische volk’ of kortweg het Koerdisch Komitee ging eind maart een kijkje nemen naar Turks Koerdistan om de huidige situatie van de Koerden te evalueren. Bert Cornillie, assistent aan de KU Leuven, en Vincent Van Quickenborne verzegelden het Komitee.

Veto: *Wat is het Koerdisch Komitee precies en hoe zijn jullie erbij betrokken geraakt?*

Bert Cornillie: «In 1997 ontwierpen een aantal organisaties en individuen een algemene platformtekst die speciale eisen bevatte zoals de opheffing van de noodtoestand in verschillende provincies en de vrijlating van politieke gevangenen. Die tekst werd door een heleboel mensen ondertekend. Zo ontstond de coördinatie ‘Stop de oorlog tegen het Koerdische volk’ als een los samenwerkingsverband tussen verschillende organisaties en individuen die bezig zijn met de mensenrechten. De coördinatie is ondertussen al vier keer naar Turks Koerdistan getrokken.»

SCHERPSCHUTTER

«Zelf ben ik bij de organisatie betrokken geraakt door mijn interesse in de diversiteit aan talen en de taalverdrukking. Tijdens de kerstvakantie had ik een tekst geschreven over de verdrukking van talen in het officieel onderwijs — een situatie die zich ook in Turkije voordoet. Een vriendin vertelde me toen dat een paar mensen naar Turks Koerdistan trokken om de situatie ter plekke te bekijken. Ik was onmiddellijk overtuigd om mee te gaan.»

Vincent Van Quickenborne: «Mijn motivatie lag in mijn eerder eigenaardige interesse voor buitenlandse kwesties aangaande volkeren die de pers behandelt als een *ver-van-mijn-bed-show*. Die desinteresse van de pers merkten we trouwens sterk toen we terugkwamen en informatie naar de pers doorstuurden: over het *National Program for Action* is er nauwelijks geschreven. Juist dat gebrek aan interesse wekte echter mijn nieuwsgierigheid op. Zeker op een scharmiermoment als dit. Ik vertrok echter wel met de houding van een observator omdat ik het thema onvoldoende kende. De ervaring was echter zo uniek dat je bij wijze van spreken terugkeert als Koerdisch militant.»

Veto: *Wat is het standpunt van de Koerden over de Koerdische kwestie?*

Vincent: «Het Koerdische volk heeft nog steeds veel sympathie voor de Koerdische Arbeiderspartij (PKK) en Öcalan en hun streven naar een onafhankelijk Koerdistan, maar de Volks Democratische Partij (HADEP) is verstandig genoeg om dat niet in hun programma op te nemen maar integendeel de democratische krachten te kanaliseren. Voor een stuk is het uit tactische overwegingen dat Hadep zich kalm houdt en haar acties wettelijk toetst: inmiddels loopt al het derde proces om de partij ongrondwettelijk te verklaren. En dat is iets wat in het verleden al tegen tientallen partijen zou gebeurd zijn. Voorlopig worden ze alleen geboycot: bij een politieke meeting in Diyarbakir zijn de actieve leden van Hadep enkele dagen ervoor opgepakt en daarna terug

vrijgelaten. Dat oppakken van burgers wordt trouwens vaak gedaan onder het mom van veiligheid. Men zegt dan dat de streek onveilig is en arresteert je om je te *beschermen*. Trouwens, slechts tien procent van de Koerdische bevolking in Turkije wil nog echt onafhankelijk zijn. De meesten opteren eerder voor kulturele rechten binnen Turkije. Maar als men zegt dat de Koerdische kwestie een zaak is die slechts door een minderheid gedragen wordt, dan noem ik dat zever.»

Bert: «De Koerdische identiteit draait voor hen onder andere om de taal. Het gaat vooral om een identiteit die door de jaren heen gevormd is, mede door de repressie

“De ervaring was zo uniek dat je bij wijze van spreken terugkeert als Koerdisch militant”

die het nationale gevoel heeft doen opleven. Voor mij is het verschil wel belangrijk tussen enerzijds het kiezen voor de taal en anderzijds het bekijken van de taal. Heel veel mensen met een diploma blijken namelijk op het Turks over te schakelen, ook wanneer ze met Koerden onder elkaar zijn. Bijvoorbeeld op HADEP-kantoren of bij mensenrechtenorganisaties was de voertaal Turks - ook wanneer er geen politie aanwezig was. En ook op de politieke meeting in Diyarbakir was de muziek wel Koerdisch maar de speeches en de slogans Turks. Aan de andere kant moet je wel beseffen

Bert: «De mensen van Hadep weten heel goed welke kant ze uitmoeten. Door de konstante provokaties van de Turkse staat zijn ze heel erg op hun hoede om openlijk alles in het Koerdisch te doen. Hun strategie is dan ook duidelijk: hun boodschap van democratisering, niet alleen voor de Koerden, maar voor de Turkse republiek in het algemeen, uitdragen naar het grote publiek in het Turks om dan als gevolg van die algemene democratisering te kunnen opkomen voor het Koerdisch. De mensen op het terrein zijn heel voorzichtig. In Istanbul - wat toch al een eind weg is van Turks Koerdistan - zijn de mensen al een stuk patriotischer. Dat is trouwens ook het

contrast met de Koerdische intellectuelen in West-Europa. Door het isolement kunnen ze zich meer permitteren. Ze geloven nog fel in het Koerdisch, want zij spreken het en schrijven poëzie in het Koerdisch. Maar als die mensen de band met de Koerdische bevolking in Turkije verliezen, is er wel een groot probleem.»

Veto: *Bij het gevecht om hun kulturele rechten, zijn de Koerden ook geen onbeschreven blad.*

Vincent: «De terroristische daden van de PKK zijn niet goed te keuren. Het is een soort burgeroorlog waarbij er slachtoffers vallen langs beide kanten. Op dit moment

niets meer te verliezen hadden. Het gaf ook duidelijk aan dat beide kampen keuzes moesten maken. Uiteindelijk hebben de Koerden gekozen voor Hadep en dus voor de democratie; de Turkse regering heeft echter nog niet gekozen.»

Veto: *Hoe staat het Turkse volk tegenover de houding van de regering?*

Bert: «Het Turkse volk is opgevoed in een kemalistische, nationalistische staat: Atatürk voor iedereen, het vaderland eerst. Kinderen moeten nog steeds elke morgen skanderen “ik ben trots Turk te zijn”. In zo’n klimaat kun je je moeilijk inbeelden dat die mensen iets anders zullen zeggen. Op onze eerste avond zaten we in Istanbul in een soort vakbondslokaal waar ik kon praten met mensen. Toen ik vertelde dat we op weg waren naar Turks Koerdistan vroegen ze of we wel beseften dat er eigenlijk geen Koerdisch probleem is. Het Koerdisch als taal erkennen, houdt voor hen een verlies in van de verwezenlijkingen van de Turkse staat sinds de jaren twintig. Dat was een zeer ontvullend gesprek, zeker als je weet dat het om jonge mensen ging.»

HEFBOOM

Vincent: «In de Europese Unie hebben we een democratische traditie opgebouwd waar het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens een heel belangrijke rol speelt. Minderheden worden door de band genomen gerespekteerd. Die gedachtegang moet overgebracht worden op Turkse jongeren. Zeker in het kader van de toetreding tot de Europese Unie moet Turkije beseffen dat het om meer gaat dan een louter lukratief gebeuren. Ook het democratisch gebeuren moet gevolgd worden.»

Veto: *Kan de toetreding tot Europa soelaas bieden in de Koerdische kwestie?*

Vincent: «De toetreding van Turkije tot de Unie is misschien wel een snellere oplossing voor de Koerdische kwestie dan de bespreking bevrozen totdat alles opgelost is. Het voordeel van de toetreding is namelijk dat Turkije zich aan bepaalde regels moet houden. Zo kan het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens niet zomaar met de voeten getreden worden. De druk en de legitimiteit van de ene lidstaat ten opzichte van een andere mag ook niet onderschat worden.»

Bert: «Daar sluit ik me bij aan: de toetreding kan een zeer belangrijke hefboomfunctie voor de fundamentele rechten van de Koerden dienen. Naar mijn

mening is het Turkse volk ook voorstander van die toetreding omdat zo de externe druk op hun regering zal toenemen. Het ideale scenario zou natuurlijk zijn dat de Koerden eerst hun rechten verkrijgen en dat eerst de rechten van de mens gerespekteerd worden. De vraag is of de Koerden beter af zijn in de huidige situatie of in de situatie na de toetreding. Volgens mij zal de toetreding de situatie versnellen in plaats van ze nog een tijdje te laten aanmodderen.»

Marie-Anne Dedeurwaerdere
Bart Depestel
foto Nick Hannes

dat zo’n politieke meeting geen moment is om te provoceren: scherpshutters hadden plaats genomen op de daken, tanks stonden klaar op de weide, parakommando’s in de gebouwen. De Koerden zelf beginnen ook defaitistisch te denken over hun taal, iets wat ik niet verwacht had. Zo spreken vele ouders Turks in familieverband om te vermijden dat hun kinderen een achterstand hebben wanneer ze op de leeftijd van zeven jaar naar school gaan. De voertaal in het onderwijs is en blijft voorlopig Turks. En dat in tegenstelling met de diaspora hier, waar men echt teruggrijpt naar het Koerdisch. Er zijn nog twee groepen die volledig Koerdisch zijn: de oude, ongeletterde mensen en kinderen die nog niet leerplichtig zijn.»

kan ik enkel vaststellen dat er moet onderhandeld worden met Hadep. Hun partijprogramma eist enkel en alleen kulturele rechten op een vreedzame manier. De PKK is het verleden, Hadep is de toekomst.»

Bert: «Bovendien mag je niet vergeten dat de PKK zich momenteel in Noord-Irak bevindt, dat hun invloed tanende is en dat het democratische middenveld bij monde van Hadep probeert het roer over te nemen en volgens mij ook de zaak zal oplossen. Probleem blijft wel dat er vanuit de Turkse regering noch op het staak het vuren, noch op de konstruktieve democratische houding van Hadep een signaal. Ik keur evenmin het terrorisme van de PKK goed, maar ik begrijp wel dat die mensen op dat ogenblik

Rector nu ook echt karikatuur

Sommige proffen gaven al eerder aanleiding tot twijfel maar nu bestaat er zekerheid: professoren kunnen wel degelijk karikaturen zijn. Op het rectoraat kunnen ze er gelukkig om lachen. Vanaf komende woensdag stellen de Faculty Club en de Centrale Bibliotheek dan ook enkele nieuwe visies op rector Oosterlinck en andere bewoners van het rectoraat tentoon.

Het Leuvense studentenleven is altijd al een bron van inspiratie geweest voor ettelijke tekenaars. Dat is ook niet verwonderlijk als je weet dat zowat elk kringblaadje een eigen huiscartoonist heeft. Zowiezo bleken tekeningen voor de opkomst van de fotografie de enige mogelijkheid om in een tijdschrift een bladzijde vol tekst te verluchten. Zo heeft bijvoorbeeld het stokoude *Oms Leven*, het verbondsblad van het Katholieke Hoogstudenten Verbond, een rijk archief aan tekeningen van onder andere Mon De Goeyse en beschikt ook het archief van de universiteit over een grote kollektie.

Uit die rijke verzameling tekeningen over een lang vervlogen studentenleven maakte Bruno Berg een relevante selectie. Berg werd door Tine Verhelst van de Faculty Club gekontakteerd om die selectie op zich te nemen aangezien hij op het gebied van spotprenten als een autoriteit bekend staat. Berg is al jaren voorzitter van de 'Karikaturale' in Hoeilaart. Naast het selekteren van een reeks tekeningen, stelde Berg voor om enkele bekende karikaturisten aan de tentoonstelling mee te laten werken door enkele vooraanstaande figuren van het rectoraat te portretteren.

De zes karikaturisten kweten zich vlijtig van hun taak en er zullen in de Faculty Club dan ook enkele treffende karikaturen van rector Oosterlinck en algemeen beheerder Vic Goedseels te bewonderen zijn. Gaandeweg kwam Berg echter tot de vaststelling dat de kollektie geen enkele vrouw bevatte. Hij vroeg uiteindelijk aan Daniël Junius om enkele vrouwen, die toch min of meer met het rectoraat te maken hadden, te vereeuwigen. De reputatie van Junius in gedachten vroeg Berg hem wel om de vrouwen niet al te onflatterend te behandelen. Hij wou met zijn vraag aan Junius immers vooral een signaal geven aan de academische overheid: zorg dat er volgende keer toch wat meer vrouwen in het rectoraat zijn. Oud vice-rector Vorlat en professor Van Daele, hoofd van de kinderkliniek van het Universitaire Ziekenhuis — twee dames dus — pasten perfect binnen dit plan.

VERSCHEUREND

Omdat het verschil tussen een karikatuur en een cartoon groot kan zijn werd uiteindelijk besloten de tentoonstelling op te splitsen: de karikaturen in verband met het rectoraat zullen worden tentoongesteld in de Faculty Club onder de noemer 'Koppen'. De vlag 'Feiten' dekt dan weer de lading cartoons die door de jaren heen over het studentenleven zijn getekend. Van tekenaars als de eerder vermelde De Goeyse en Guido, die in een karrenvracht tekeningen het wel en wee van hun generatie hebben gevat, wordt een respectabele selectie getoond.

Ook bekendere talenten hebben echter hun wortels in het Leuvense universiteitsleven. Huiscartoonist van *De Standaard Zaza* begon zijn carrière in het fotoboek van Godsdienstwetenschappen. Eigenlijk wou hij voor Veto tekenen maar dat betaalde niet. Daartegenover bood iemand van de Kampuskrant hem zestienhonderd frank per tekening aan. Een verscheurende keuze — waar hij naar eigen zeggen "nog altijd een beetje hartzeer" van heeft — tussen beide bladen was het gevolg. Hoedanook: Klaas Storme — want zo heet hij echt — nam het aanbod aan om vervolgens door *De Standaard* opgepikt te worden.

Ondertussen loopt wel meer schoon volk zich warm in de Kampuskrantrangen. Ook van de huidige vaste tekenaar Joris Snaet worden vanaf volgende week enkele cartoons in de Centrale Bibliotheek tentoongesteld. Snaet zat op de Sint-Lucasschool in dezelfde klas als tekenares Ilah die vooral bekend is van haar stripje *Cordelia* in *De Morgen*. Ooit studeerde zij filosofie in Leu-

ven en zo werd ook zij betrokken bij het project.

Naast die originele cartoons is er ook aandacht voor strips waar studentenstad Leuven een rol in speelde. Zo zullen er originele platen te zien zijn uit het album "De Wolf van Sint-Pieter" van Edward de Maesschalk en Ron van Rier en uit het recent verschenen "Loven Boven" van François Stas. Een uitge-

lezen kans dus om te zien wat er in de leefwereld van de student allemaal is veranderd. Of is er niets nieuws onder de zon?

Matthieu Van Steenkiste

'Koppen en feiten' is te bezichtigen vanaf donderdag 19 april. 'Koppen' vind je in de Faculty Club aan het Oud Begijnhof, 'Feiten' in de Centrale Bibliotheek.

Sjokodieven worden geïdoleerd op Romero

Snert Mijn Choco Is Weer Weg (SMCIWW). Onder deze naam hebben de bewoners van de residentie Romero 1 zich verenigd. Het doel van dit bondgenootschap is het tegengaan van de diefstallen die blijkbaar veel voorkomen in de genoemde residentie.

Om de sjokostelende snoondaards tegen te gaan, hebben deze mensen een heuse SMCIWW-marathon georganiseerd. Allerlei activiteiten die over een ganse nacht verspreid zijn, moeten er op een ludieke manier toe aanzetten de kottiefstallen te stoppen. Voor de potentiële slachtoffers worden preventietips gegeven. De eventuele dader(s) worden vergast op een spelletje Cluedo.

De marathon begint om vijf uur 's avonds met de Disneyfilm Robin Hood en eindigt voor de echte *die hards* om zeven uur 's ochtends met een ontbijt. Tussen deze twee tijdstippen in houden men zich ten eerste bezig met een avondmaal om zeven uur. Om half negen kan dan de pret beginnen met de enige echte sjokocluedo.

Iets dat zo bizar klinkt, moet wel leuk zijn. Daarna zijn de cinefielen aan de beurt met een film. Welke film gedraaid wordt, hangt af van de keuze van de bewoners. Wanneer de popcorn op is en de film gedaan, wordt het ruiger met een spoedkursus in zelfverdediging gepaard met enkele preventietips. Om even uit te blazen volgt dan de tweede film die ook weer gekozen wordt door de bewoners. Ondertussen is het toch al drie uur 's ochtends geworden. Wie nog enigszins wakker is, kan zich nog amuseren met aangepaste gezelschapspelen en de derde film die daarna nog volgt. De stramme ledematen kunnen tenslotte nog even in beweging komen bij de ochtendgymnastiek om zes uur.

(kd)

Voor meer informatie kan u bellen naar Heidi Teunen of Elke Thys, tel. 016/32.63.72.

“Dit was echt een boerenjaar voor Kioldrecht”

Twee weken geleden won de damesvolleybalploeg Asterix Kioldrecht de eindronde van de Topteamscup, een Europese beker. Op zich al een opmerkelijk feit, want Kioldrecht is hiermee de eerste Belgische volleybalploeg die een Europese beker in de wacht kan slepen. Niet iedereen weet echter dat de man die dit team naar de gouden medaille leidde, ook hoofdmonitor is aan het Leuvense ‘Sportkot’.

Gert Vande Broek zette zijn eerste stappen in de trainerswereld als hulptrainer onder professor Mart Buekers bij Herentals toen hij een zware blessure had opgelopen aan de linker knie. Daarna begon hij als assistent aan de faculteit Lichamelijke Opvoeding en Kinesiterapie (FLOK). Na twee jaar assistentschap kreeg hij aan de rechter knie dezelfde blessure en stopte hij met spelen. Toen ging hij aan de slag bij Kioldrecht, eerst een jaartje als hulptrainer en een jaar later, in ‘94-’95, werd hij er hoofdtrainer.

Gert Vande Broek: «De ploeg heeft sindsdien een grote progressie gemaakt met als uitschieters driemaal winst in de Belgische beker en twee landstitels, en dit jaar natuurlijk de overwinning in de Europabeker. Tijdens mijn periode bij Kioldrecht, in 1997, ben ik gedoctoreerd aan de KU Leuven.»

Veto: *Wat gebeurde er nadat je je doctoraat had gehaald?*

Vande Broek: «In samenspraak met de dekaan heb ik een taak gekregen binnen het moniterraat en geef ik een groot aantal uren practicum volleybal. Deze taak is zeer goed te combineren met mijn job als trainer. Dit was voor mij belangrijk omdat ik na mijn doctoraat nog niet wilde stoppen met volleybal.»

Veto: *Zijn er vanuit de faculteit bepaalde tegemoetkomingen om die combinatie mogelijk te maken?*

Vande Broek: «Een statuut zoals 40bis voor studenten (artikel 40bis van het examenreglement zorgt ervoor dat onder andere topsporters een speciaal statuut kunnen krijgen, bv, tv) bestaat er niet voor academici (lacht). Dit jaar hebben we een zware Europese campagne gehad en dat heeft me een aantal verlofdagen gekost. We trachten wel steeds Europese verplaatsingen zo kort mogelijk te houden. Er is geen speciaal statuut voorzien, en dat hoeft ook niet. Tot nu toe werken de ad hoc-regelingen goed genoeg.»

APOLLOON

Veto: *Zijn er nog docenten of assistenten aan deze faculteit die in een gelijkaardige situatie verkeren?*

Vande Broek: «Wanneer je onder topsport verstaat dagelijks trainen en meedraaien op Europees topniveau denk ik dat ik op dit moment de enige ben. Anderen maakten vroeger de combinatie wel, maar zijn ondertussen gestopt, hetgeen niet zo verwonderlijk is als je weet dat ik elke avond iets voor zes naar de training vertrek en vaak pas tegen middernacht thuis ben. Persoonlijk denk ik wel dat de ervaring binnen de topsport een verrijking betekent voor mijn onderwijsopdracht. Deze bestaat uit de practica volleybal, maar ook uit een keuzevak uit de studieoriëntering ‘Training-coaching’, namelijk het vak trainingstechnieken. Ook onze studenten leven mee met Kioldrecht. Ik kan garanderen dat al onze duizend studenten maandag weten wat Kioldrecht gedaan heeft in het weekend. Het leeft hier enorm. De faculteitskring Apolloon heeft bijvoorbeeld bussen ingelegd naar onze kwartfinale. Het is prettig voor de studenten en de

faculteit om iemand te hebben die deze combinatie volhoudt.»

Veto: *Trainen jullie ‘s avonds omdat iedereen in de ploeg overdag werkt?*

Vande Broek: «Nee, omdat de coach overdag moet werken (gniffel). Bij Kioldrecht spelen vier volledige professionals. Interessant bij Kioldrecht is dat zes van de elf basisspelers ooit gestudeerd hebben aan de KU Leuven of nog steeds studeren aan de KU Leuven. Twee van de kernspelers werken full-time, één half-time. De rest van de ploeg studeert nog of is professioneel met volleybal bezig.»

Veto: *Na jullie zege in de Europacup is er ook wat kritiek gekomen, vooral over het feit dat jullie ploeg, net als veel andere Belgische topteams, vooral uit buitenlanders bestaat.*

Vande Broek: «Er is daar inderdaad een probleem. Er loopt iets mis met de jeugdbegeleiding in de Belgische sport. Ik denk echter niet dat de verantwoordelijkheid hiervoor gelegd moet worden bij één of twee topclubs. Men zegt wel dat er een brede onderbouw moet zijn om een top te creëren. De realiteit leert ons echter dat indien er een topclub aanwezig is, de onderbouw automatisch komt. Wat Kioldrecht nu doet, is resoluut kiezen voor jongeren in de kern, en dit aangevuld met vier goede profspelers. Het is alleen dankzij die profspelers dat wij de andere, eigen spelers kunnen laten meegroeien. Vroeger waren er minder buitenlanders in de Belgische competitie. Toen werden de Belgische ploegen meestal reeds in de eerste ronde van de Europese bekercompetities uitgeschakeld. Nu kunnen we een Europacup winnen en tegelijkertijd drie jongeren van 21 jaar een schat aan ervaring laten opdoen. Persoonlijk zie ik liever een genaturaliseerde Marokkaan wereldkampioen veldlopen worden dan iemand met extreem-rechts gedachtegoed. Let wel, het inschakelen van buitenlanders mag alleen als middel om een hoger doel te bereiken, maar dit mag zeker niet gebruikt worden om het beleid van een club goed te praten.»

KONKURRENTIE

Veto: *Is de tegenstand in de Belgische competitie van voldoende niveau om Europees mee te kunnen?*

Vande Broek: «Dit jaar was zeker en vast een boerenjaar voor Kioldrecht. Een van de voorwaarden om deze prestaties te evenaren

andere matches staat de uitslag eigenlijk al op voorhand vast. Toch blijkt onze competitie toch nog een zeker niveau te halen. Wenen, onze tegenstander in de finale, speelt in de Oostenrijkse competitie bijvoorbeeld nooit topmatches, wat zich

tussen volleybal en studeren. Johan Praets combineerde een tiental jaar geleden zijn universitaire studies met topvolleybal. Tegenwoordig trainen alle topploegen ook overdag, waardoor de combinatie veel moeilijker is geworden. Een carrière begint echter niet noodzakelijk op achttien jaar; voor sommigen kan die ook op hun drieëntwintigste beginnen. Er zijn een aantal faciliteiten, zoals artikel 40bis, die mogelijkheden creëren voor topsporters. Echte toppers zoals Johan Praets hebben we echter niet meer, omdat die met volleybal tegenwoordig genoeg kunnen verdienen. Pas op, de universitaire ploeg haalt wel het niveau van eerste nationale, de tweede klasse in het volleybal.»

WERVING

Veto: *Wordt er vanuit de universiteit ook actief aan werving gedaan naar topsporters?*

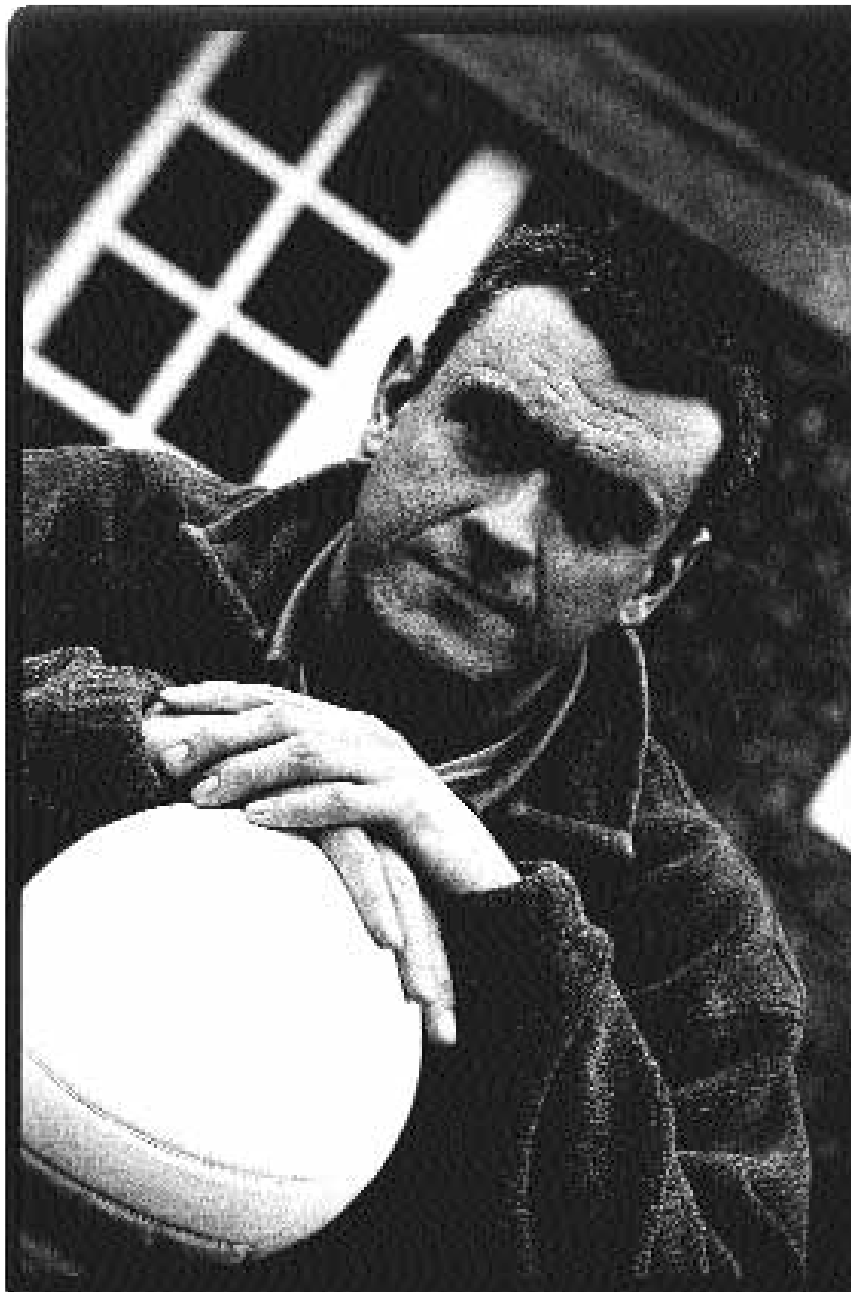
Vande Broek: «Ik denk dat dat meer de politiek is van de Vrije Universiteit Brussel (VUB). Als vorm van PR trekken zij graag topsporters aan. Ik ben ervan overtuigd dat de combinatie topsport-studeren aan de KU Leuven even goed haalbaar is als aan de VUB, maar wij gaan niet actief werven. Het grote verschil tussen de VUB en de KU Leuven ligt vooral in de soepelere criteria die men aan de VUB hanteert om het topsportstatuut toe te kennen, en niet zozeer in de begeleiding van de topsporter an sich. Persoonlijk ben ik voorstander van de eerder strenge norm die de KU Leuven toepast.

Wel zou de norm minder eenzijdig moeten toegespitst worden op het niveau waarop men speelt, maar zou men ook rekening moeten houden met bijvoorbeeld het aantal trainingsuren en de duur van de competitie. Het criterium ‘in ere divisie spelen’ is uiteraard vrij kunstmatig. Er zijn immers ook spelers die in eerste nationale een basisplaats kunnen afdwingen, en ook meer trainingsuren kloppen dan bijvoorbeeld iemand die op de bank zit in ereklasse. De spelers van Kioldrecht werken na het seizoen vaak nog een campagne af met de nationale ploeg die kan uitlopen tot eind juni. Het is dus logisch dat er voor zulke mensen toch een regeling is.»

Veto: *Is de rol van de universiteiten belangrijk bij de begeleiding van topsporters?*

Vande Broek: «Ik denk dat zo zou moeten zijn. Op dat vlak kan nog wel veel verbeterd worden, zeker als je gaat vergelijken met Italiaanse universiteiten. Maar de dingen die we hier doen, vind ik wel heel positief, en ze zijn ook heel clean. We kunnen wel niet op elke vraag ingaan; het moet een soort van wisselwerking zijn. Vaak kadert het in wetenschappelijk onderzoek dat de labo’s doen. Je moet kennis genereren en die kennis ter beschikking stellen. Door topatleten te testen wordt bijvoorbeeld ook kennis gegenereerd, want een getraind lichaam reageert anders dan het lichaam van een gewone mens.»

**Björn Mallants
Tijl Vereenoghe**

duidelijk liet voelen tijdens de finale.»

Veto: *Hoe verhoudt het damesvolleybal zich op financieel vlak ten opzichte van andere topsporten?*

Vande Broek: «Als je spreekt over Europacups, denkt iedereen onmiddellijk aan geld, omdat men direct gaat vergelijken met het voetbal. Als Anderlecht deze prestatie had neergezet, konden ze een ploeg kopen die niet meer zou moeten meedoen in de Belgische competitie. Bij ons betekent dit echter geld investeren! De campagne van dit jaar zal net zelfbedruipend zijn doordat we zo ver geraakt zijn. In de eindfase zat de zaal altijd afgeladen vol. Op budgettair vlak is damessport overduidelijk een stuk kleiner dan mannensport. In de sport is de emancipatie van de vrouw volgens mij nog niet voltooid. We kunnen vier profspelers betalen, maar pas op, die krijgen een minimuminkomen. Zij kunnen niet stoppen na hun carrière. Dit is voor hen een goed vervangmiddel voor een heel gewone, ordinaire job. Roeselare, een topvolleybalploeg bij de mannen, draait op een budget van vijftiendertig à veertig miljoen. Wij zijn ook een topploeg en hebben een budget van ongeveer acht miljoen.»

Veto: *Heb je er een zicht op of topsporters tegenwoordig meer de stap zetten naar universitair onderwijs?*

Vande Broek: «Vroeger was dat veel meer dan nu. De volleybalsport is de laatste jaren veel professioneler geworden. Iemand moet nu op zijn achttiende de keuze maken

“Ik zie liever een genaturaliseerde Marokkaan wereldkampioen worden dan iemand met extreem-rechts gedachtegoed”

is inderdaad een Belgische competitie op niveau. Er zijn in de Belgische competitie drie

tot vijf goede ploegen. De rest is niks en heeft totaal het budget niet om mee te draaien. We ondervinden wel concurrentie van de twee andere topteams, maar van de

foto's: Steven Van den Eede

Beelden van verlangen, emotie en identiteit

Fet gaat goed met dans in Leuven. Vorige maand bracht het Stuc de première van *El Ojo De La Faraona's* nieuwste creatie en deze maand is Arco Renz aan de beurt met *Think me thickness*, een samenwerking tussen vier dansers onder de artistieke leiding van Renz.

Arco Renz behoort tot het jonge geweld dat recent afstudeerde aan P.A.R.T.S., de dansschool van Anne-Teresa De Keersmaeker. Net na zijn afstuderen creëerde hij in 2000 samen met Sharon Zuckerman, ook een ex-P.A.R.T.S.-studente, voor de Brusselse Beurschouwburg *Happy zode*. Deze sterk evokatieve, tot het beangstigende toe, productie werd bijzonder goed onthaald en bevestigde Renz's status als talentvolle jonge choreograaf.

EMOTIE

Renz verklaart zelf dat *Happy zode* een geheel andere opzet heeft dan *Think me thickness*: "*Happy zode* is eigenlijk een synthese van Sharon Zuckerman en mijzelf, terwijl ik *Think me thickness* alleen gekreëerd heb. Als ik alleen werk, werk ik op een andere manier. Dus zal dit stuk stilistisch en esthetisch anders zijn. In de samenwerking met Sharon begaf ik mij in een sfeer van realisme, waar ik normaal gesproken niet in vertoef. Net als *Happy zode* zal *Think me*

thickness confronterend zijn, maar het maakt gebruik van een andere danstaal."

Het feit dat Renz zo sterk evokatief en confronterend werkt, plaatst hem op hetzelfde nivo als zijn compatriot Tom Plischke. Diens solo *L'homme va sortir avec son corps* had immers zo een sterke politieke lading dat hij bij momenten zijn publiek shockeerde. Renz verduidelijkt dit: "Tom en ik proberen beiden om via dans een diskoer aan te gaan. Tom's manier is weliswaar konseptueller dan de mijne, maar we willen alletwee iets ter sprake brengen. Tom probeert een intellectuele discussie aan te gaan, terwijl mijn discussie eenvoudiger en meer ervaringsgericht is. Ervaring is iets anders dan emotie.

Emotie is expressiever, luider, terwijl ervaring voor mij stiller is. Bij ervaring heb je een stilte, een wijde basis van waaruit je kan vertrekken, maar je zal je altijd bewust zijn van die basis. Emoties lijken daarentegen op een stormachtige zee, en in die richting werk ik helemaal niet."

ZOEKTOCHT

Het creatief proces van *Think me thickness* vertrok vanuit twee ideeën. Het

eerste uitgangspunt was de zoektocht naar een manier om de beelden die de dansers in hun hoofd hadden in bewegingen te vertalen. Die beelden waren voor de dansers belangrijk met betrekking tot hun individuele identiteit. Renz stelt zelf dat "beelden belangrijker zijn omdat ze direct aan de geest appelleren, anders dan gedachten." In hun zoektocht naar beelden die belangrijk voor hen waren, werden de dansers echter geconfronteerd met het feit dat deze beelden al in hun hoofd zaten in de vorm van herinneringen, beelden van vroeger die reeds verwerkt en/of veranderd waren. Het uiteindelijke beginpunt voor de dans werden dan ook mentale beelden, "beelden die zich achter je ogen, en

niet ervoor bevinden", zoals Renz het zelf stelt.

Het tweede uitgangspunt was het 'principe van de extremen'. Renz expliciteert dit: "Als je naar een iets in ontwikkeling kijkt, eindig je meestal bij een uiterste. Dan verandert het in iets anders, in iets nieuws. En wat daarna komt, kan je vaak niet eens voorspellen." Dit interesseerde Renz als een structureel gegeven dat hij gebruikt om de dans vorm te geven. Voor die vormgeving vertrok hij vanuit de uitersten van het

gezelschap. Dit houdt in dat er in de voorstelling enkel solo's of kwartetten gedanst worden, want duetten en trio's bevinden zich in het midden van het structurele continuüm. Dit 'principe van de extremen' keert ook terug in het beeldgebruik van de dansers. Ofwel is er sprake van beelden die belang hebben voor de afzonderlijke groepsleden, ofwel is er sprake van beelden die belangrijk zijn voor de groep als geheel. De individuele beelden vinden hun weerslag in de solo's, de groepsbeelden in de kwartetten. Deze structuur is terug te vinden in de gehele voorstelling, die uit drie delen bestaat: één individueel deel en twee groepsdelen.

Think me thickness doet een beroep op de toeschouwer, maar of die uiteindelijk ingaat op het diskoer van Renz, ligt geheel aan hem- of haarzelf. Benieuwd of hij, net als met *Happy zode*, zijn publiek uit de stoel weet te blazen en even onwennig en verweesd achterlaat. Het behoort alleszins tot de mogelijkheden.

Joost De Wyngaert

Think me thickness gaat op woensdag 18 april in première en is daarna nog op donderdag 19 en vrijdag 20 april te zien, telkens om 20u.30 in de Brandweerkazerne. Info & tickets: 016/20.81.33 of ticket@stuc.kuleuven.ac.be

'T SPIT NU OOK ARTISTIEK VERANTWOORD

Kleurtjes om op te gaan zitten

Fat Kringloopcentrum 't Spit een beetje kunst is, wist u al. Nu mag u dat ook hardop zeggen. De Franse kunstenaar Franck Bragigand heeft er in het kader van de derde biënnale van Leuven een atelier opgezet en laat er tweedehands meubilair verven in door hem gekozen kleuren.

In 1999 al voorzag Bragigand bij Envie, een Frans kringloopcentrum in Straatsburg, een dertigtal oude koelkasten van een tweede, bont gekleurd leven. In Leuven gaat hij nog een stapje verder. In 't Spit is er nu een atelier waar tafels en stoelen van een laagje Bragigand worden voorzien. Bragigand koos de kleuren en stelde een van de personeelsleden als supervisor aan. 't Spit mag zo een jaar lang pronken met een kunstatelier. Bragigand

zorgt voor de verfkeuze, het personeel van 't Spit voert uit. De koopwaar krijgt een artistiek tintje, het wordt een beetje kunst. Aan de prijs zal je het overigens niet merken. Een knalgroene Bragigand kost niet meer dan een gewone Spit-stoel.

HUID

Op speelse wijze stelt Franck Bragigand de hand van de kunstenaar in vraag. Hiervoor eigent hij zich economisch niet langer relevante voorwerpen toe. Dat hebben we al vaker gehoord, maar het is de manier waarop echter die anders is. Hierdoor beschouwt men zijn oeuvre als buitenbeentje in de huidige neo-konseptuele ambiance. Bragigand licht het meubilair niet uit het kringloopcentrum. Het wordt in een nieuwe huid gestoken, maar deze artistieke input is geen

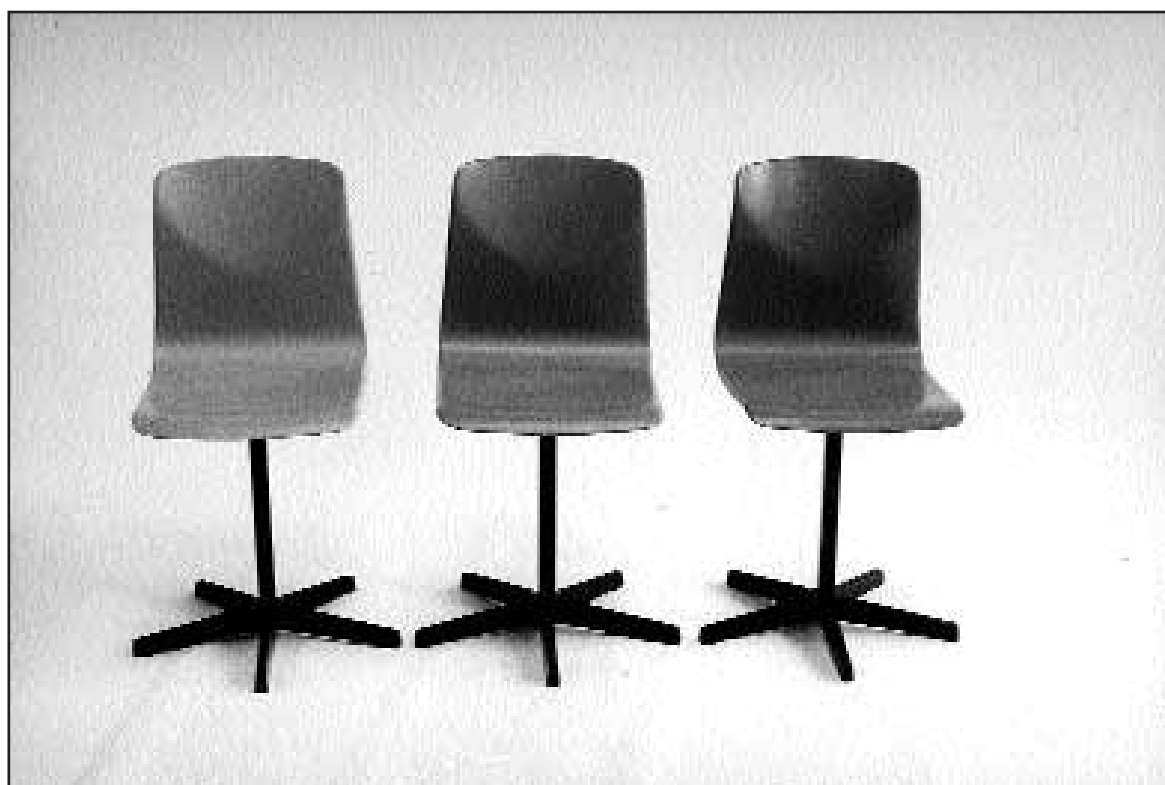
stoorzender van de ecologische en sociaal-economische kontekst. De tafels en stoelen worden niet onttrokken aan de regels van 't Spit maar blijven in de kringloop vervat, alsof er niets is gebeurd. Alleen de blik weet beter. De kunstenaar voorziet het economische eenrichtingsverkeer even van bont gekleurd tegengas.

PRETENTIELOOS

Gedurende de biënnale neemt de openbare bibliotheek Tweebronnen Bragigands in huis en van 17 april tot en met 2 mei ruimt de C&A zijn etalage leeg voor het gekleurde Spit-meubilair. Ontdek dus nog eens vrijblijvend leesgenot en voorzie u daarbij van een sociaal verantwoord *poppy* zitje. Of ga kijken hoe de laatste pretentieloze kledingketen zijn etalage op stelten laat zetten. Maar u kan natuurlijk ook gewoon een Bragigand op 't Spit gaan kopen.

Lars Kwakkenbos

De biënnale van Leuven loopt vanaf donderdag 26 april tot en met zondag 24 juni 2001, telkens op donderdag, vrijdag, zaterdag en zondag van 10u tot 17u. Infobalie en tevens startpunt van de biënnale alwaar elke bezoeker een infopakket krijgt, is het Stedelijk Museum, Savoyestraat 6. Info en reservatie op 016/22.69.06. Tickets zijn in voorverkoop verkrijgbaar in alle FNAC-winkels. Meer info over de biënnale volgt nog in Veto.

Nu al eindelijk vakantie

De laatste loodjes wegen het zwaarst zegt men wel eens. Nu de eksamens beginnen te naderen, professoren nog snel leerstof meegeven die ze helaas niet in de les hebben kunnen zien en het konsept begeleide zelfstudie hen een goed idee lijkt steekt ook het verlangen naar de lente en zonnenschijn op. "Eindelijk vakantie," zult u dan misschien ook verzuchten begin juli. En dat is precies waar Luc De Vos op hoopt: met voornoemde verlangens van zijn publiek in het achterhoofd heette hij zijn laatste cd *Eindelijk Vakantie* in de hoop dat u die allemaal massaal gaat kopen eenmaal de maanden juli en augustus zijn aangebroken.

Nu, wat ons betreft doet u maar. Het is immers een goede cd. Maar ze is wel al een jaar uit en misschien daarom wat uit uw geheugen verdwenen. Vandaar dat Gorki momenteel met een teatertoernee door Vlaanderen trekt. En misschien ook wel een beetje omdat Stijn Meuris dat met Monza ook net doet, natuurlijk.

Hoe dan ook: Gorki in een teater is altijd een belevens. Luc De Vos is immers niet alleen een *song and danceman*, hij is in zijn vrije tijd ook schrijver en als hij een teaterzaal betreedt komt de verteller in hem naar boven. Verwacht u dus niet alleen aan mooie ingetogen versies van pareltjes als *Mia*, *Ria*, of -- laat het ons hopen -- *Ooit was ik een soldaat* maar ook aan soms ontroerende, soms hilarische columns in dat tipische Luc De Vos-idiom.

Wilt u dus nog voor de eksamens beginnen een glimp zien van wat u daarna staat te wachten -- als u nu goed werkt natuurlijk -- spoedt u zich best nu naar het dichtsbijzijnde reservatiekantoor om uw ticket opzij te doen leggen. Laat u eens goed gaan woensdag. Maar ga daarna wel weer goed blokken.

(mvs)

Gorki en Luc De Vos in het Cultureel Centrum op woensdag 18 april om 20u. Info & tickets: 016/22.21.13.

Een esthetika van de angst

Salva Sanchis, een van de jonge goden ontsproten aan dansschool P.A.R.T.S., komt naar Leuven met zijn nieuwste creatie, met als naam *Itch and Fear* en zette alvast een beetje Sartre in beweging. *Itch and Fear* zoekt het verschil op tussen *la peur* en *l'angoisse*, de vrees om te vallen versus de angst voor de drang om jezelf in de dieperik te storten omdat dit Sanchis erg dansant in de oren klonk. Het resultaat wordt gedanst door Isabelle De Keyser, Gabriella Iacono en Sanchis zelf. Arne Lievens zorgt voor het licht. Enkele weken geleden voorzag Sanchis zijn middagmaal van enkele voetnoten bij *Itch and Fear*.

Salva Sanchis: «*Itch and Fear* gaat voornamelijk over angst, zoals je die bij Kierkegaard, Heidegger en vooral Sartre terugvindt. We zagen een konstante in hoe de drie het begrip benaderen. Ze verwijzen uiteraard naar elkaar en wat angst betreft, zitten ze voor mij op een lijn. Mij gaat het om de angst versus de aantrekkingskracht die uitgaat van het object van de angst. Deze dynamiek van aangetrokken worden en terugdeinzen is wat angst definieert. Sartre vat het samen als volgt: de vrees om te vallen versus de angst om jezelf in de diepte te storten. Dat vind je ook bij Heidegger en Kierkegaard terug. Natuurlijk zijn dit niet meer dan enkele grove lijnen in hun werk, maar het gaat hier ook niet om een diepgaande analyse van hun ideeën. Eerst zit je met z'n allen aan tafel, je leest wat en je bekijkt ook hoe andere artiesten het thema hanteren, in films bijvoorbeeld. Dan zoek je de studio op en vergeet je alles, maar niettemin blijft er iets van over.»

MOTIEF

Veto: Sartre's denken legt een scherpe grens tussen het subjeet en wat hem omringt. Hoe heb je die in beweging omgezet?

Sanchis: «De grens was voortdurend als motief aanwezig in het creatieproces. In het geval van het lichaam is het alvast duidelijk. Je huid vormt de grens tussen jezelf en de rest van de wereld. De meeste bewegingen zijn onderhevig aan dat besef. Wanneer je bijvoorbeeld je hand uit je gezichtsveld haalt, weet je toch dat je hand er is. Zoiets hangt nauw samen met hoe je je als mens tot je omgeving verhoudt. Je voelt waar je hand is, maar dat gevoel is niet perfect. Katten hebben dat gevoel bijvoorbeeld veel beter ontwikkeld; zonder om te kijken weten ze precies waar hun achterpoot is. Als ik dit doe (neemt zijn shag in zijn linkerhand, slaat zijn linkerarm over zijn schouder naar achter),

is dat niet makkelijk te vangen (*laat de shag vallen en vangt hem met zijn rechterhand*). We denken dat we weten wie we zijn, in de zin van "ik ben hier en niet daar". Zo simpel is het dus niet (*rolt een sigaret*). In het stuk zitten bijvoorbeeld heel wat bewegingen die zich afspelen achter de lichaamsas, waar de eigen ogen de beweging niet kunnen waarnemen. Voor de rest wordt de ruimte voortdurend verkend, waarbij het lichaam ook vaak wordt tegengehouden in de bewegingen die daarmee gepaard gaan.»

«Dit wil echter niet zeggen dat elke beweging gereduceerd kan worden tot het thema. Als je de bewegingstaal van dit stuk bekijkt, blijkt dat er een enorme variatie aan beweging in zit. Er wordt weinig herhaald, de bewegingstaal is erg groot. Sommige bewegingen liggen dicht bij het thema, andere weer niet. We hopen alleen dat ze zich tot elkaar verhouden in een geheel dat steek houdt.»

EMOTIE

Veto: Sommige scènes springen uit de hand door een plotse felle expressiviteit. Op een bepaald moment lijkt Gabriella haast letterlijk uit het blikveld te willen stoten, telkens gestopt door Isabelle.

Sanchis: «Dat is inderdaad een van de scènes waar de bewegingstaal narratiever is dan in de rest van het stuk. Wat ze doet, is bewegen ten opzichte van een punt vooraan. Haar bewegingen naar achter en naar voor hebben te maken met dat niet nader bepaalde punt. Repulsie vloeit zo over in aantrekking, wat de essentie van de beweging is. Oorspronkelijk was het een improvisatie, haar bewegingen zijn trouwens nog altijd geïmproviseerd, maar het concept en de structuur ervan in de ruimte werden vastgelegd in de loop van het creatieproces.»

Veto: Ze wordt ook naar voor geslept, wat een nog minder gestileerde en meer expressieve scène oplevert. Waarom dit met de rest van het stuk?

Sanchis: «Ik vond het noodzakelijk om beide benaderingen in één stuk te leggen. Zoals het thema zelf dubbel is, werkten we ook op de andere nivo's met tegenstellingen. Ik wilde niet het hele stuk een strenge bewegingstaal opleggen,

waardoor ik terugdeinsde voor een puur formalistische benadering. Evenmin wilde ik de expressie vrij spel geven. Wat ik dus probeerde, was met een vrij formalistische benadering een emotionele lading creëren. Vandaar dat er zowel heel gestileerde als expressief geladen stukken in zitten.»

«Je moet het stuk ook bekijken in een zoektocht naar een taal. Ik sta nog altijd aan het begin van zo'n proces, het proces van een taal zoeken voor mezelf, niet in de dramaturgische betekenis - ik wil mezelf dramaturgisch niet tot één taal reduceren - maar in de zin van een bewegingswoordenschat. *Itch and Fear* is mijn derde stuk. Het wordt me langzaam duidelijk dat voor

een eigen taal aan toe of stelt de taal van de choreografie in vraag. In de eerste scène bijvoorbeeld heeft het licht de beweging behoorlijk gereduceerd. Heel wat bewegingen die in de studio nog aanwezig waren, zijn er nu niet meer. Daar schift het licht dus in de beweging, veeleer dan dat het de beweging kadert of er iets aan toevoegt. Normaal gesproken gebruik je licht om een beter zicht te hebben, maar wij kozen ervoor om het licht letterlijk te laten meespelen.»

Veto: In de geprojecteerde contouren van een vierkant bijvoorbeeld. Die fungeren heel teatraal, soms op het pathetische af.

Sanchis: «Op dat moment is de bewegingstaal heel formalistisch. Het spelen met zo'n contrast was enorm interessant. We hadden net zo goed met bewegingen kunnen werken die, bijna serebraal, op dezelfde manier een gereduceerde ruimte zouden oproepen. Maar we beslisten om het met het licht te doen, zodat de bewegingstaal niet meer op een serebrale manier rekening hoefde te houden met die grenzen. Wat er dus aan de hand is, is dat twee talen elkaar overlappen. Enerzijds heb je een heel abstracte beweging, wat doorgaans neutraal wit licht vereist. Wat wij wilden onderzoeken, was wat er zou gebeuren als er abstrakt werd bewogen binnen de grenzen van een teatraal, bijna illustratief lichtontwerp.»

BALANSEREN

Veto: Het licht zorgt vaak ook voor ijkpunten in de opbouw van het stuk, al zijn die heel divers.

Sanchis: «Je kan het stuk inderdaad in een aantal scènes opdelen en het licht speelt daarin een belangrijke rol. We wilde echter geen gevoel van fragmentatie oproepen in de betekenis van: je hebt nummer één, dan komt nummer twee, nummer drie enzoverder. Er zijn scènes die met elkaar overlappen, er zijn scènes met een visuele en sonore leegte ertussen en er zijn er ook met een hele duidelijke breuk ertussen. Wat ik wilde, is een soort balans. Eén waarbij je geen chaos aanvoelt, maar waar je tegelijk geen systeem in kan ontdekken dat je vertelt hoe de scènes in elkaar overlopen. Dit zorgt er dus voor dat wanneer een scène heel duidelijk breekt met de vorige, zoiets verrassend werkt: je hebt het niet eerder gezien. Op dat moment en in dat stuk ben je die taal niet gewend. Dus doe ik dat één keer, misschien twee. Maar geen drie. Dan wordt het een systeem en verwacht je het.»

Lars Kwakkenbos

Itch and Fear van Salva Sanchis is te zien in de Brandweerkazerne aan de Vaartkom op maandag 23 en dinsdag 24 april om 20u30. Info en tickets: 016/20.81.33.

TEATRAAL

Veto: Het licht wordt verzorgd door Arne Lievens en vervult een sleutelrol in zowel de ruimte als de opbouw van het stuk.

Sanchis: «Voor dit stuk fungeert het licht haast als vierde danser. Het licht ondersteunt het stuk dus niet enkel, als expressie fungeert het ook autonoom. Vanuit die positie gaat het een interactie aan met de beweging. Het licht kadert dus niet enkel de dans, maar voegt er

Viva la diva

Voor wie even niet meer mee was: La Esterella leeft nog. Meer nog: ze is terug kunst. Videast Jan Vromman en fotograaf Hans Roels hebben er immers een documentaire over gemaakt die maandag wordt vertoond in het Stuc.

Kunst en kitsch hebben altijd al in elkaars vaarwater gezeten. Neem nu La Esterella: ooit algemeen kunstbezit, later verworden tot kitsch waar onze grootmoeders met tranen in de ogen naar luisterden. Maar zie: een fotograaf en een filmmaker wagen zich aan een documentaire over haar en plots is ze welkom in allerhande kunstencentra. Het kan verkeren zei Bredero en meer dan ooit blijkt hij gelijk te hebben.

Ooit was ze Vlaanderen's hoop in bange dagen. In de naweeën van de nachtmerrie 1940-1945 brak de Antwerpse naaister internationaal door. Tournees brachten haar naar tempels als het ABC-teater in Parijs, het Chinateater in Stockholm en het Casino-teater van Oslo. Zeven jaar lang, tussen 1948 en 1954, verbleef ze zes maanden per jaar in Groot-Brittannië, waar ze de pannen van het dak zong.

In 1953 wordt La Esterella het uithangbord van het net opgerichte Philips platenlabel. Het is het begin van haar Vlaamse carrière, die vooral bestaat uit aan de lopende band geschreven heimat-liederen. Het levert

haar talloze prijzen op, waaronder die van 'beste zangeres van ons land' en de grote prijs van de 'Vlaamse Grammofoonplaat' in 1955. En dan stopt Vlaanderen's enige diva met zingen. In 1961 vinden we haar terug als direktiesekretaresse bij een verzekeringsmaatschappij voor scheepvaart.

Tot ze in 1982 een come-back maakt. Ondertussen bijna zestig jaar geworden, treedt ze opnieuw op. Twee jaar later komt er opnieuw een single van haar uit: 'Heimwee' met de toepasselijke B-kant 'De herfst van het leven'. Anno nu zingt ze en treedt ze nog altijd op.

Over Vlaanderen's enige Diva hebben Vromman en Roels nu een documentaire gemaakt. Bewust gaan ze echter niet op zoek naar ouders, schoolje, straatje van de jeugd. Gans La Esterella's leven stond immers in het teken van de verhulling, van de sluier die de Diva afschermt van de vrouw. Het is een toegankelijke documentaire over een vrouw die bezit was van een ruim publiek. Breng uw oma dus gerust mee.

(mvs)

'La Esterella, immer schijnen' wordt op maandag 23 april vertoond in de Stuczaal om 20u. De film wordt gevolgd door een optreden van de diva zelf. Info & tickets: 016/20.81.33.

KRUISWOORDRAADSEL

Veto
's Meiersstraat 5
3000 Leuven
Tel 016/22 44 38
Fax 016/22 01 03

Jaargang 27
Nummer 26
17 april 2001

Ver. uitg.: Loes Geuens
Hoofdredactie: Marie-Anne Dedeurwaerdere
Redaktiesekretaris: Loes Geuens

Redactie: Kristof D'Exelle, Caroline Leysen, Jeroen Op de Beeck, Steven Van den Eede, Matthieu Van Steenkiste, Heidi Van Hout

Doka: Sam Algoet, Johan Coart, Nick Hannes

Medewerkers: Filip Dekeukeleere, Bart Depestel, Joost Dewyngaert, Lars Kwakkenbos, Thomas Leys, Björn Mallants, Els Silvrants, Roel Smeyers, Tijn Vereenooghe

Lay-out en vormgeving: Peter Bulckens, Marie-Anne Dedeurwaerdere, Iris Dierckx, Loes Geuens, Willy Leung, Caroline Leysen, Björn Mallants, Peter Mangelschots, Els Silvrants, Steven Van den Eede, Steven Van Dessel, Heidi Van Hout, Matthieu Van Steenkiste, Tijn Vereenooghe

Dtp: Peter Bulckens, Loes Geuens, Willy Leung, Heidi Van Hout, Matthieu Van Steenkiste

Spelling: Loes Geuens, Els Silvrants

Eindredactie: Loes Geuens

Assistentie Eindredactie: Katelijne Beerten, Marie-Anne Dedeurwaerdere, Kristof D'Exelle, Matthieu Van Steenkiste, Tijn Vereenooghe

Internet-Veto:
<http://www.veto.student.kuleuven.ac.be>
e-mail:
lokoveto@hotmail.com
veto@veto.student.kuleuven.ac.be

Zetwerk en publiciteit
Alfaset Leuven (016/22.04.66)
Drukkerij: Kempenland (Herentals)
Oplage: 9000 exemplaren
ISSN-nummer: 0773-5162

Abonnementen
Studenten: 250fr/6,20 €; niet-studenten: 350fr/8,68 €; buitenland: 700fr/17,35 €; steun vanaf 1000fr/24,79 €; over te schrijven op rek. nr. 001-0959719-77

Redactievergadering
iedere vrijdagmiddag om 16.00 u

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1					■					
2		■							■	
3			■					■		
4							■			
5	■				■					
6						■				■
7				■						
8			■					■		
9		■							■	
10						■				

Horizontaal — 1 Persoon die lijfstraffen voltrekt — Kleur 2 Hevige opschudding 3 Loofboom — Duits schrijver en Nobelprijswinnaar — Griekse letter 4 Schaakterm — Droog, verdroogd 5 Ontkenning — Bijzondere kaartsoort 6 Keukenkruid — Lichaamsdeel 7 Veerkracht — Deel van de dag 8 Ofschoon — Kommer, verdriet — Muzieknoot 9 Schrijfmiddel 10 Knoest in hout — Insekt.

Vertikaal — 1 Drank — Fabelachtig monster 2 Geestelijk afgetakeld 3 Dremes — Drank — Familiedid 4 Onevenwichtig — Tot een oog gedraaid touw 5 Bundel — Larve van de langpootmug 6 Kleurmenging, schilderwijze — Loofboom 7 Gladde vis — Lasterpraat 8 Reeds — Bewegingloos, levenloos — Griekse letter 9 Drassig land 10 Stripfiguurtje met muts — Pap voor afgietsels.

Door Filip De Keukeleere

REKLAME P & G IS REEDS BIJ JULLIE VIA ISDN

“Voor sommigen moet het roteren en vibreren tegelijk”

Voor iedereen die het nog niet wist: in Leuven is de seksindustrie wel degelijk aanwezig. In de vorm van een seksshop om precies te zijn. Geïnteresseerden kunnen deze handelszaak tegenover het station aan de Diestsevest vinden. Een gesprek over vibrators, erektepompen en batterijen.

De oude uitbater van de enige seksshop die Leuven rijk is, had de zaak net deze week overgelaten. En heel veel ervaring had de nieuwe uitbater nog niet. Geen ernstige vragen dus over Louis Tobback die de seksshop niet op zijn Bondgenotenlaan dulde en verbande naar de Diestsevest. En ook geen vragen over hoe een seksshop zich positioneert in een studentenstad en de sociologische stratifikatie van het klantenbestand. Wie de deur aan de Diestsevest echter nietsvermoeden openduwde, belandt als Alice in Wonderland van de ene verbazing in de andere.

Veto: *Hoe moeten we ons de gemiddelde klant van een seksshop voorstellen?*

Mister Extase: «Ik krijg in elk geval zeer weinig studenten over de vloer. Dat klinkt misschien wel raar in een studentenstad als

Leuven maar erg verbazen mag het toch niet: de dingen die ik verkoop, zijn gewoonweg te duur. De gemiddelde student kan dat met zijn wekelijks budget niet betalen. Om dan te antwoorden op uw vraag: ik let niet zo op het profiel van mijn klanten. Het valt wel op dat veel van mijn klanten homofiel zijn. Als je de advertenties bekijkt die in de winkel ophangen, kan je dat besluiten: het gaat meestal om mannen die mannen zoeken. Dit heeft dan tot gevolg dat ik vaak klachten krijg van mijn heteroklanten. Zij vinden in die advertenties nergens vrouwen. Maar daar kan ik natuurlijk weinig aan doen.»

Veto: *Hoe kwam je hier terecht, achter de toonbank van een seksshop? Heb je de zaak overgenomen?*

Mister Extase: «Neen, ik ben gewoon gerant. Deze winkel is een onderdeel van een keten. Naast zes seksshops is de keten ook eigenaar van een twintigtal videoteken. En dat is vooral voor die gewone videoteken een zegen. Zonder die zes seksshops zouden die videoteken allang failliet zijn gegaan. Hoe ik hier nu terechtgekomen ben? Ik zat aan het einde van mijn studies en was aan het uitkijken naar een job. Toevallig kwam hier een plaats vrij: er was een nieuw filiaal geopend. Een personeelslid uit Leuven ging naar die nieuwe winkel. Die persoon moest vervangen worden, en zo heb ik de job gekregen.»

Veto: *Wat verkoop je het meest in deze winkel, pornovideo's, vibrators of poppen?*

Mister Extase: «Dat heb ik onlangs nagekeken en je raadt het nooit: batterijen. Dat is ergens ook logisch. Als je een vibrator koopt, heb je twee batterijen nodig om hem aan de praat te krijgen. Dat zijn geen speciale batterijen hoor, Duracell-batterijen zijn goed genoeg. De meeste klanten kopen zo'n vibrator echter 's avonds en op dat uur vind je

BATTERIJEN

“Chasey Lain wordt vooral gekocht omwille van haar complexiteit”

lair. En daar kan ik van meespreken want er komt vaak veel kuiswerk aan te pas, als je begrijpt wat ik bedoel. Ik kan je verzekeren dat dat de minder aangename kanten van de job zijn. Op zulke momenten kan je mij horen vloeken tot op straat. Maar goed, die video's vertegenwoordigen de tweede grootste inkomsten die ik heb. Als je een film wil huren moet je immers ingeschreven zijn en op dit moment hebben we een klantenbestand van drieduizend personen.»

Veto: *Om het even over een andere boeg te gooien: noem ons naïef, maar wij dachten altijd dat een opblaaspop meer op een zwemband leek in de vorm van een vrouw. Met gaten op enkele strategische plaatsen dan. Wat hier in de rekken staat is echter pure high-tech.*

Mister Extase: «Oh, dit zijn nog maar de eenvoudige opblaaspoppen. De mogelijkheden zijn tegenwoordig bijna onbegrensd en zeker veel meer complex. In de Verenigde Staten heb je bijvoorbeeld volledig gelede poppen die meer dan een kwart miljoen frank kosten. Die zijn volledig vol en ik veronderstel dat er ook een of andere constructie in zit die de pop meer op een menselijk lichaam doet lijken.»

«Er is in ieder geval een zeer uitgebreid gamma. Ook bij de vibrators is dat zo: de prijzen verschillen vooral naargelang de gebruikte materialen en de herkomst. De ene firma heeft een betere naam dan de andere. Atelier Willem schenkt bijvoorbeeld veel aandacht aan het binnenwerk, al zijn ze ook wel mooi afgewerkt met latex. Andere vibrators zijn iets ingewikkelder: met een vibrerende roterende tong. Voor sommigen moet het nu eenmaal roteren en vibreren tegelijk.»

Veto: *De sekswereld heeft blijkbaar zo zijn eigen sterren. Sommigen hebben zelfs hun eigen lijn van pornomateriaal. Spreek een pop van bijvoorbeeld Chasey Lain de klanten meer aan?*

Mister Extase: «Sommige klanten komen inderdaad specifiek voor materiaal van die pornosterren. De populariteit van de Chasey Lain-pop is te verklaren door de complexiteit van de pop. Ze wordt vooral gekocht omwille van de kwaliteit want ze is niet

natuurlijk geen supermarkt meer open. Dus kopen ze meestal hun batterijen hier. Want je kan er vanuit gaan dat de klanten een pas gekochte vibrator nog diezelfde avond willen gebruiken.»

Veto: *En wat verkoopt er naast die batterijen nog goed?*

Mister Extase: «Vooral de vibrators en de boekskes. Ook de kabines waarin de klanten pornovideo's kunnen bekijken zijn erg popu-

goedkoop. Al deze opbrengsten zijn niet enkel een extra bron van inkomsten voor die pornosterren, maar ook de maatschappijen waar zij onder contract staan verdienen er een serieuze cent aan. Zo is er een actrice die enkel en alleen voor het bloedblad *Hustler* werkt. *Hustler* brengt dan ook het bewuste materiaal uit: poppen, kunstvagina's, noem maar op.»

EREKTIEPOMP

Veto: *We moeten het gewoon weten: waar dienen in godsnaam die pompen voor?*

Mister Extase: «Dat zijn erektepompen die hulp kunnen bieden bij erektestoornissen. Naar het schijnt zouden ze de penis ook groter maken.»

Veto: *(entoesiast) Interessant!*

Mister Extase: «Dat effect is wel niet wetenschappelijk bewezen, maar doordat het een vacuüm creëert, zou het een

vergroten effect hebben op bepaalde delen van de mannelijke anatomie. En dat kan soms extreem ver gaan. Dat heb ik toch al in enkele boekjes gezien.»

Veto: *Als we hier zo rondkijken wordt duidelijk dat de seksuele fantasie geen grenzen kent.*

Mister Extase: «Wat hier staat, is nochtans nog erg beperkt. Er was ooit een klant die vond dat er te weinig verschillende vibrators op de markt waren. Toen heb ik voor die persoon een catalogus bovengehaald waar de eerste tien-vijftien pagina's vol ston-

“Zelf heb ik nog nooit een volledige seksfilm uitgekeken”

den met vibrators in alle kleuren, vormen en maten. En dat was nog maar van één leverancier. Hij viel bijna op de grond. Ik denk dat een grote GB nog niet genoeg plaats zou hebben om alle soorten van vibrators te etaleren.»

Veto: *Je hebt hier op je toonbank ook een heel gamma kondooms staan waar vaak een expliciete waarschuwing tegen aids op staat. Doe je aan sensibilisering op dat vlak?*

Mister Extase: «Niet echt. We verkopen de betere kondooms zoals de *hot rubber*, maar er zijn ook slechte kondooms in het uitgebreide gamma. De Funkondooms bieden bijvoorbeeld absoluut geen garantie. De klant beslist echter zelf wat hij doet: wij zijn geen apothekers. Wat ik wel doe, is de klanten advies geven over glijmiddelen. Indien ze een condoom en glijmiddelen samen kopen, dan waarschuw ik hen als dat bepaald middel niet samengaat met dat soort kondooms. Sommige soorten tasten immers het latex aan en dan is de veiligheid zoek. Er zijn ook wel klanten die dat dan ook weer niet geloven.»

Veto: *Test je de artikelen zelf?*

Mister Extase: «Nee, voor mij is dit een job. Als je hier een ganse dag staat, vergaat de lust je eerlijk gezegd ook wel een beetje. Veel mensen vragen mij wel eens of een film goed is of niet, maar ik ken lang niet alle films. Soms bekijk ik wel een aantal fragmenten, en toegegeven, dat ziet er soms lang niet slecht uit. Een volledige film heb ik echter nog nooit uitgekeken.»

Matthieu Van Steenkiste
Kristof D'Exelle
foto's Sam Algoet